

25 ANYS
de SA
FULLETA

Any XXV

Nº 194

Novembre - Desembre 1994

Festes passades...

Adoració dels
pastorets a les
matines del
dissabte de Nadal.

Sant Josep, la Verge
Maria i el Bon Jesuset
en viu.

Elles reis Mags,
en vestits nous,
la portadora de
l'estrella i el
Ministre
Plenipotenciari,
traductor oficial
de les Majestats.

Fotografies: Joan
Ferrer Ramis.

Telèfons d'interés

Ajuntament.....	56 11 82
Farmàcia.....	56 13 61
Col.legi Públic.....	56 13 20
Urgències (Insalud).....	061
P.A.C. Vilafranca.....	56 05 50
Ambulàncies.....	55 40 75
Ambulàncies.....	20 65 65
Urgències Son Dureta.....	17 50 00
Urgències Manacor.....	55 44 94
Ambulatori Manacor.....	55 42 02
Guàrdia Civil.....	062
Bombers.....	085
Funerària Sant Joan.....	52 60 53
Telèfon de l'Esperança.....	46 11 12
GESA avaries.....	84 33 33
Informació telefònica.....	003

Novembre	Pluviòmetre	
Dia 1... 2 l.		Desembre
Dia 2... 51 l.		Dia 7... 11 l.
Dia 3... 3 l.		Dia 20... 2 l.
Dia 5... 26 l.		Dia 22... 18 l.
Dia 6... 4 l.		Total.... 31 l.
Dia 13... 10 l.		
Total... 96 l.		Total 1994: 602 l.

ARIANY

REVISTA LOCAL INDEPENDENT

PLAÇA DE SA CREU, 2

07529 ARIANY

Telèf. i Fax: 56 12 87

D.L.: PM 207-1971

Edita

ASSOCIACIÓ CULTURAL ARIANY

Grup de Redacció

GABRIEL FRONTERA MESTRE

JAUME TABERNER RIBOT

CATALINA PONT JULIÀ

TOMEU BAUÇÀ FRONTERA

MARGALIDA TABERNER RIBOT

Dibuixos

JAUME CAPÓ SANSÓ

Imprimeix

"Apóstol i Civilizador"

***

Els articles, cartes i comunicats publicats
en aquesta revista sols expressen l'opinió
dels seus autors.

Pàg.nº

- 2 **Contingut**
- 3 **Comunicat**
- 4 **Acta de la sessió plenària. Pressuposts per 1994.**
- 5 **Societat.**
- 7 **Puntualitzacions a la carta de Margalida Mestre, publicada en el nº 193 de la revista Ariany, per la Junta Directiva.**
- 8 **Breus**
- 10 **Curiositats de s'Ajuntament**
- 11 **Ariany temps enrera**
- 13 **Cançons de sa xocolatada de la Nit Bona, per Joan Frontera**
- 14 **Escola**
- 16 **L'Any de la família, per Catalina Cirer**
- 18 **Entrevista a Joan "Tovell" i Maria "Pavaneta", per Biel Tovell.**
- 21 **Un poc de tot, per Biel Tovell.**
- 27 **Sa Farola Orelluda.**
- 28 **Passatemps, per Biel Tovell**
- 29 **Esports, per Tomeu Bauçà Frontera**
- 30 **Posem ses coses clares i no confonguem a la gent.**

"la Caixa"

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

Als subscriptors

Com cada any ha arribat l'hora de cobrar les subscripcions per l'any 1995, enguany els membres de "Sa Fulleta" ja no aniran a cobrar per les cases, per tant les persones que no tinguin domiciliat el pagament de la subscripció per una entitat bancària, poden fer el seu pagament de la següent manera:

- Fer arribar els doblers de la subscripció, que per enguany seran 1.500 ptes, a qual-sevol membre del grup de redacció.

- O anar a l'oficina de "La Caixa" amb els doblers, i fer constar que les ingressin a la llibreta de "Sa Fulleta".

Les persones que ets altres anys ja hagin pagat per es banc no importa que tinguin cap maldecap, noltros ja ens ancarregarem de cobrar.

Si alguna de les persones que actualment no paga per es banc i tengui interès en arreglar-ho, es pot dirigir als membres del grup de redacció o a la mateixa oficina de "La Caixa" i se li donarà la informació pertinent.

Esperam que compregueu aquesta situació i que continueu feels a "Sa Fulleta".

RESTAURANT - BAR

Ctra. Manacor - Inca, km. 9 - Tel. 83 02 46 - PETRA

FARMANATURA Centre Dietètic Naturista

Es passa consulta naturopàtica

- Plantes medicinals
- Aliments de règim
- Dietètica esportiva
- Alimentació infantil
- Alimentació vegetariana
- Alimentació dietètica

C/ Jaume II, 14
Manacor

C/ Isabel Garau, 64
Ca'n Picafort

INFORMÀTICA CIUTAT

Venda d'equips informàtics i
servei tècnic.

Jafuda Cresques, 16 - Baixos
Telèf. i Fax: 20 17 05

07004 Palma de Mallorca

DISCOS

Avinguda des Torrent, 3
Telèf.: 55 51 64 Manacor

C/ Vidal, 51
Telèf.: 88 02 83 Inca

Acta de la sessió ordinària de l'11 de novembre de 1994

Escrits i sol.licituds

Vist l'escrit tramès pel Consell Escolar pel qual es sol.liciten una sèrie d'actuacions a l'Ajuntament a l'immoble i terrenys de la zona escolar, es va acordar per unanimitat dels presents:

1.- Delegar en el representant de l'Ajuntament en el Consell Escolar, Sr. Joan Ferrer Ramis, el procedir a la negociació de tots els punts sol.licitats a l'esmentat escrit i que s'intenti arribar a un acord en el màxim dels punts enumerats.

Professor de música

Davant la pròxima conclusió de la contractació del professor de música per a l'escola, el provinent 31 de desembre de 1994, es va acordar per unanimitat dels presents el procedir a negociar la continuïtat del mateix amb l'Associació de Pares d'Alumnes del Centre Públic d'Ariany.

Urgència

No inclòs a l'ordre del dia el punt que a continuació es dirà, per unanimitat dels presents es va acordar tractar-lo amb el següent resultat:

"Al.legacions al Pla Director de Carreteres"

Per el Sr. Batle, s'informa de l'elaboració per part de la Conselleria d'Obres Públiques d'un Pla Director de Carreteres. Continua informant de les al.legacions presentades per la Mancomunitat Pla de Mallorca i que proposa com a pròpies. Un cop acabada l'exposició i fetes les deliberacions oportunes sobre el tema, es va acordar per unanimitat dels presents presentar a la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori les següents al.legacions a l'esmentat Pla Director de Carreteres:

1.- Les al.legacions aprovades i trameses per la Mancomunitat Pla de Mallorca com a municipi integrat.

2.- Que es procedeixi al canvi de titularitat a les carreteres d'accés al nucli urbà d'Ariany a través de la carretera de Maria de la Salut i Santa Margalida, per una banda i per l'altra la de Petra-Ariany; transferint-se aquesta titularitat al Consell Insular de Mallorca o a La Comunitat Autònoma.

Tot això per una pura i simple qüestió de lògica: Ariany és un municipi que per la poca entitat que té li és molt difícil el manteniment d'aquests trams de carreteres, davant la seva falta de capacitat econòmica. Atès que en aquests moments ja ha de fer un gran esforç per a la conservació de moltíssims camins rurals. Per la qual cosa s'adjunten dues circumstàncies a considerar:

a) Escassa entitat econòmica de l'Ajuntament i terme municipal extens, amb gran nombre de camins rurals.

b) A tot això s'ha d'afegir que de les tres vies d'accés a la població i totes les que comuniquen a altres pobles, solament una és del CIM i de les altres dues, la de Maria a Ariany i Petra a Ariany, els primers trams, pertanyen a la xarxa de carreteres de la Conselleria.

Precs i preguntes

Obert pel Batle el torn de Precs i Preguntes, es varen formular les següents:

Per la Sra. Maria Mestre i Ribot, va comentar la possibilitat de procedir a la confecció de vestits de la festa dels Reis, d'una manera progressiva, de tal manera que en pocs anys quedarien en propietat de l'Ajuntament, igualment que el tema de la careta i vestit del dimoni, informant que s'intentarà parlar amb la parròquia per a procedir a la restauració de la que tenen en propietat. al mateix temps es recomana que l'ajuntament adquireixi una careta, essent aquesta proposta ben acollida per tot el plenari. ■

Pressupost per l'any 1994

Ingressos	
Concepte	Pessetes
Impostos directes	13.150.000
Impostos indirectes	1.000.000
Taxes i altres ingrassos	1.452.394
Transferències corrents	14.300.000
Ingressos patrimonials	600.000
Transferències de capital	14.778.499
Total ingressos	45.280.893
Despeses	
Concepte	Pessetes
Despeses de personal	10.702.868
Despeses de bens corrents iserveis	12.875.000
Despeses financeres	150.000
Transferències corrents	2.460.651
Inversions reals	16.649.999
Transferències de capital	2.442.375
Total despeses	45.280.893

Dia 23-XI-94 ens va deixar Pràxedes Darder Mestre (de Son Gener), tenia 88 anys i era viuda

Dia 10-XI-94 ens va deixar Miquel Lliteres Mestre (Lliteres), tenia 79 anys i era casat.

Dia 3-XII-94 ens va deixar Margalida Vaquer Serveira (de Sa Cabaneta), tenia 75 anys i era viuda.

Dia 23-XII-94 ens va deixar Margalida Darder Horrach (Magre), tenia 53 anys i era casada.

Descansin en pau.

Dia 7 de desembre de 1994 va néixer na Margalida Genovart Coll, filla d'en Josep i de na Margalida. Enhorabona!

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

En memòria de madò Pràxedes Darder Mestre

Madò Pràxedes Darder,
a Déu sempre va seguir,
i de Déu no volia fugir,
perque amb ell sempre si va sentir bé.

Vos dareu bon testimoni,
jo bon exemple de vos puc donar,
perque me vàreu salvar,
que vos vareu despullar,
perque jo de jove no passàs a la glòria,
a posta vos faig aquest repertori,
perque vos ho vareu guanyar,
que jo per vos tenc que pregar,
es temps que jo tendré memòria.

Que Déu vos hagi recollida,
com a bona cristiana,
que Déu sol donar sa paga,
a n'es qui la 'ha guanyada,
es temps de sa seva vida,
i vos d'això sereu servida,
perque estaveu ben preparada.

Idò preguem sempre tots plegats,
per Madò Pràxedes darder,
que és des nostre poble arianyer,
perque tengui lo que hagi de menester,
de tots noltros ajuntats.

Jo crec que ja és lo millor,
que per ella podem fer,
per madò Pràxedes darder,
és resar qualche oració,
que això és es millor favor,
i que per ella li pot caure bé.

Que del Cel pogueu disfrutar,
jo vos ho desig de bon cor,
perque això és un tresor,
que sol rebre el cristià,
que això ja m'ho varen ensenyar,
quan jo era petitó,
que es qui podrà estar amb Déu nostre Senyor,
ja és sa joia més grossa que hi ha.

Joan Frontera.

Nota: les persones interessades en que es publiqui alguna fotografia a n'aquesta secció, les mos han de fer arribar, noltros no ens feim responsables dels possibles descuits que hi pugui haver.

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

Centre Coordinador

Signatura del conveni entre l'Ajuntament d'Ariany i el C.I.M. en matèria de biblioteques

Dia 2 de desembre a la seu del C.I.M. va tenir lloc la signatura del conveni de col.laboració entre l'esmentada institució i l'Ajuntament d'Ariany. Va signar aquest conveni Joan Verger, President del CIM i Antoni Pascual, Batle d'Ariany.

Obligacions de l'Ajuntament:

a) Assegurar que els locals que es destinin a Biblioteca compleixin les condicions establertes en l'article 10 del Reglament del Centre Coordinador de Biblioteques.

b) Sol.licitar informe previ al Centre Coordinador per traslladar la Biblioteca a un altre edifici o local.

c) Pagar la renda i les despeses de manteniment i conservació dels locals.

d) Crear en la plantilla del personal de la Corporació els llocs de treball necessaris per a l'atenció de la Biblioteca, de retribució i categoria que corresponguin.

e) Facilitar als serveis tècnics del Centre Coordinador la informació general i tècnica que els sigui sol.licitada sobre la seva situació i activitats, tant amb finalitats estadístiques com de coordinació.

f) Mantenir oberta al públic la Biblioteca un mínim de 12 hores setmanals.

Obligacions del CIM

El CIM, a través del Centre Coordinador de Biblioteques Populares de Mallorca, s'obliga a:

a) Cedir a les biblioteques de nova creació, en qualitat d'usdefruit per 30 anys, un lot fundacional de 1.500 volums.

b) Incrementar anualment els fons bibliogràfics amb noves adquisicions de llibres, revistes i altres materials bibliogràfics.

c) Aportar regularment dotacions de material tècnic.

d) Assumir la direcció tècnica de la Biblioteca. Les modificacions en les instal.lacions i en l'organització de les biblioteques hauran d'esser notificats i autoritzats per l'organisme rector del Centre Coordinador de Biblioteques.

e) Proporcionar al personal de la Biblioteca adequada preparació biblioteconòmica per al desenvolupament de la seva funció, per mitjà d'instruccions i de celebració de cursos de formació professional. Seran a compte seu les despeses que els mateixos ocasionin.

f) Assessorar tècnicament la Biblioteca per a la correcta planificació i el bon funcionament dels serveis.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Puntualitzacions a la carta de Margalida Mestre, publicada en el núm. 193 -setembre - octubre-, de la revista Ariany

En primer lloc volem deixar ben clar que no és la nostra intenció polemitzar i que per la nostra banda, amb aquest escrit donarem el tema per tancat.

També volem aprofitar per dir que amb honradesa no ens guanya ningú.

Realment no hi ha res més antiestètic que un mal perdedor. Això ho deim perquè quedi ben clar que en democràcia el resultat de les urnes és inapel·lable i ha de ser acatat per tothom, perquè els qui no l'acaten, s'autoexclueixen ells mateixos de qualsevol organització.

A la carta se diu que en Joan Ferrer uns dies abans de les eleccions va proposar a Bernat Mestre ajuntar les dues candidatures. Això no és exacte. El que va proposar en Joan Ferrer, fou que li donessin un lloc per a ell a la candidatura d'en Bernat Mestre i si li donaven retiraria la seva. Però de la resta de membres de la llista no en va parlar. A més, quan va fer aquesta proposició, els lectors han de saber que, amb els Estatuts en la mà, era del tot impossible dur-la a terme legalment. No és bo quan hi ha un procés electoral en marxa començar el saltar-se les normes.

També han de saber els socis, que a la reunió que se va celebrar l'últim dia hàbil per presentar les candidatures, en Joan Ferrer solament va presentar el seu nom, sense cap candidat per a vocal. O sigui, que aquesta candidatura era nul·la. No obstant això, la Junta Directiva li va concedir 24 hores més, per presentar una candidatura d'acord amb els Estatuts. Aquest termini no tenia perquè donar-li la Junta Directiva.

A més, i això és el més important, si en Joan Ferrer volia una candidatura única. Per què abans de convocar les eleccions ell i alguns dels seus proclamaven al qui volien

sentir-lo que se presentaria a president de l'Associació? Si de veritat volia integració el que havia de proclamar era que volia participar amb la Junta Directiva. Perquè és molt difícil el negociar amb algú que d'entrada ja volia el lloc de president i des d'aquest punt començar a parlar-ne. Aquesta no és precisament la millor manera de que hagi unió, sinó més bé al contrari. O sia, que, per favor sèiem seriosos i no donem bandades.

També dius a la carta, Margalida, que quedares exclosa de la llista d'en Bernat Mestre i també de la d'en Joan Ferrer, així com hi haguessis quedada de totes les que s'haguessin presentat. És per això que per estar a qualsevol d'aquestes llistes era requisit indispensable haver complert 60 anys. Altra vegada, sèiem seriosos i donem totes les informacions. És dolent per a tots el confondre a la gent i crear falses polèmiques.

Més informació. Tot el procés electoral fou de consens entre les dues candidatures, inclús el sistema de votació per correu del qual en parlaren més d'una vegada els dos candidats. És una pena haver de recordar que els vots emesos per correu són tan vàlids i legals com els dipositats personalment pels votants.

Hem de dir-te Margalida que ho recordes malament. En cap moment la votació estigué 84 a 81. Te demanam, Margalida, que facis memòria i segur que recordaràs que precisament perquè els vots per correu foren posats a l'urna els darrers i per tant els primers en obrir-se. Altra vegada, sèiem seriosos amb les coses serioses i no confonguem a la gent.

En quant el que dius de formar una Junta Directiva amb les dues candidatures per no dividir el poble, hem de dir que això seria una burla

a les eleccions fetes democràticament i a tots els seus associats, perquè una vegada que s'ha saltat una norma, en aquest cas seria més greu, perquè el que se faria seria anar en contra d'un resultat que ha sortit de les urnes, i des de aquest moment es podria saltar qualsevol normativa i llavors. Per què fer eleccions?

L'haver d'anar a una casa particular per inscriure-se per anar a les excursions, això mai es pot presentar com un inconvenient.

Ho explicarem. En Joan Curient té una oficina oberta al públic, amb un horari comercial de matí i hora baixa molt ampli, que sens dubte facilita molt el poder apuntar-s'hi. Si s'haguessin d'apuntar-se al local, sens dubte i per molta bona voluntat que hi hagués, aquest horari hauria de ser molt més reduït i llavors sí que hi hauria un mal servei. Per tant en aquest tema solament hem d'agrair a Joan Curient la seva col·laboració amb l'Associació.

Com hem dit al principi el que interessa a qualsevol organització és acceptar les regles del joc.

Solament desitjam treballar en pau per a l'Associació, demanant que qualsevol associat que ens vulgui fer una proposta, una suggerència, etc..., que ho faci i li estarem molt agraïts, ja que l'Associació no és la Junta Directiva, sinó que som tots.

Desitjam també unió i concòrdia i que quan tinguis qualsevol dubte sobre un tema relacionat amb l'Associació que ho preguntis als membres de la Directiva i no al veïnat, que per molt bona intenció que tingui, segurament no tindrà la informació suficient per contestar-te. Aquesta és la manera d'evitar polèmiques innecessàries.

Una salutació per a tothom.

Ariany, novembre de 1994.

La Junta Directiva.

Donants de sang

El primer dia de desembre va tenir lloc un sopar reunió entre els mitjans de comunicació de la zona de Manacor i la Germandat de Donants de sang. A més, hi assistiren els col.laboradors que la germandat té a cada poble. Presidí l'acte Víctor Gistau, president de la Germandat i Carles Costa, president de l'Associació de la Premsa Forana. Els membres dels donants de sang donaren a conèixer una sèrie de dades sobre l'estat actual de la donació de sang a Mallorca. Digueren que es consumeixen 17 litres de sang diaris, que anualment hi ha més de 22.000 donacions, la qual cosa suposa uns 11.000 litres, aquestes xifres fan que Mallorca sigui una de les zones de l'Estat Espanyol amb un tant per cent més elevat de donacions. Pel que fa a Ariany, a hores d'ara, hi ha 98 donants.

Curs bíblic

En el mes de novembre va començar un curs bíblic, el promotor del curs és don Miquel Febrer, actual rector d'Ariany, aquest curs es fa en divendres, i és un divendres cada mes, en aquests moments ja s'ha fet dues vegades i l'assistència ha estat massiva, es tracta de donar a conèixer un poc més el llibre principal del cristianisme, com és la Bíblia, llibre que molts de nosaltres no coneixem, las xerrades, s'ha de dir, que surten molt entretingudes gràcies a que don Miquel ho sap reblanir contant anècdotes i vivències, els interessats en acudir-hi posau esment als anuncis que es fan a les misses dels dissabtes i diumenges.

Tercera edat

L'associació de Persones Majors d'Ariany, el passat dia 6 de desembre va celebrar el dinar que cada any fa per aquestes dates, pareix

Ens han fet arribar aquesta fotografia per deixar constància dels 90 anys que va complir l'amo en Sebastià, ho varen celebrar amb els fills, nets, la seva dona i espelmes incloses. (Fotograf.: Joan Ferrer)

esser que hi va haver una gran assistència d'associats, malgrat fos a un restaurant de fora poble.

Xocolatada

El dissabte de Nadal "La Caixa" va convidar, com fa cada any, a una xocolatada als socis de l'Associació de Persones Majors, també hi va haver rifes, i s'ebtregà un obsequi als matrimonis que aquest any han fet les noces d'or, enguany n'hi havia 15, però només n'hi ha 4 de vius, ells són:

Joan Frontera Mestre (Tovell) i Maria Mestre Costa (Pavaneta); Jaume Sansó Caldentey (Teco) i Joana

Capó Barceló (de Son Ribot); Bernat Ribor Billoch (Billoch) i Antònia Ribot Brisola (Forastera); Guillem Font Mestre (Llebre) i Bàrbara Darder Mestre (Salera), a tots ells les desitjam molts d'anys de vida plegats.

Festes de Nadal

Les festes de Nadal d'aquest any no han estat massa diferents de les dels anys passats, això no vol dir que no hagin estat ben lluides i participades.

Per començar hi va haver unes solemnes Matines, amb la participació del Coro Parroquial, el cant de

Nota de la Mancomunitat Pla de Mallorca

La Mancomunitat del Pla realitzarà pròximament cursos totalment gratuïts, dirigits a la formació de treballadors i empresaris del sector del comerç.

El programa formatiu que es desenvoluparà comprèn un total de sis cursos, comptabilitat informatitzada, assessoria jurídica d'empreses, màrketing, atenció al client i tècniques de venda, anglès i alemany. Un màxim de 90 alumnes (15 per curs) entre treballadors i comerciants.

El destinatari dels cursos és el petit i mitjà empresari i els treballadors.

Els interessats en rebre més informació sobre el contingut i característiques es poden posar en contacte amb la Mancomunitat, cridant al telèfon 83 04 41, de dilluns a divendres i de les 9 a les 14, o directament a les oficines de la Mancomunitat.

la Sibil·la, interpretada per na Bàrbara Cànaves, l'àngel que va ser n'Antònia Buñola, l'adoració dels pastorets al naixement vivent.

La festa dels Reis sí que va ser diferent, per començar s'estrenaren uns vestits nous per les tres Majestats, en primer lloc anàren a l'església a adorar al Nin Jesús, i llavors es dirigiren a la Plaça Major, a on les autoritats les esperaven damunt el cadafal, no és cap broma, és ben vera, despés d'uns parlaments del Batle i del Page Major dels Reis, es dirigiren casa per casa a repartir les joguetes als nins i nines del nostre poble, no sabem si a algú li dugueren carbó o no.

La festa esteia organitzada per es quintos i quintes d'enguany.

De tot això en trobareu fotografies a sa portada i contraportada.

Concurs de betlems

Enguany hi va haver per primera vegada un concurs de Betlems, organitzat per el regidor Joan Ferrer Ramis amb la col·laboració dels mestres del col·legi Públic d'Ariany i patrocinat per l'Ajuntament, anava dirigit principalment als escolars del nostre poble, la participació va esser de 19 betlems, el jurat estava format per dos mestres de l'esmentat col·legi, la regidora de cultura i el regidor Joan Ferrer, també en trobareu fotografies a la contraportada.

Sermó de la Calenda

Enguany les Matines de del Monestir de Lluc varen tenir un ingredient arianyer, el nostre paisà en Maties Melià Galmés, fill de Toni Melià i de na Magdalena Galmés va ser el que va fer el sermó de la Calenda, en Maties és el primer any

que va a escola a Lluc, a ell i a la seva família li volem donar l'enhorabona.

Sermó de la Calenda. Lluc 1994

Estimats germans, que heu pujat aquesta nit a Lluc per anar a matines, per a celebrar Nadal vora la Mare de Déu de Lluc, per escoltar les veus suaus i tendres dels blavets, que avui es tornen àngels del cel o pastors de Betlem.

Tenc una veu de nin, fluixa i prima, escoltau-me bé.

Germans meus: jo voldria que es fes un gran i solemne silenci. Que les neules s'aturassin de bellugar, i que no es sentís el vostre alenar ni el pipellejar dels cirris. I que tots vosaltres obrissiu de pinte en ample els vostres cors, més que les orelles.

Tant de bo que la meva petita veu es fes tan forta com una gran trompeta, per sentir-se més enfora del Galileu, del Tomir i del Massanella. Que arribàs a Ciutat i a totes les viles del pla i de la muntanya, i que passàs més enllà del Puig Major i del Puig Roig com una onada, fins a arribar al darrer racó del món: per donar la Bona Nova a qualsevol home que viu sense esperança.

Si, germans, perquè fa prop de dos mil anys, a Betlem de Judà, en una nit freda d'hivern, com aquesta, a Betlem, en lloc de caure rosada del cel, va baixar el mateix Déu. Fet un nin petitó, amb un cosset de carn i ossos, sentint pobresa i fred. Escalfat només per l'amor de Maria de Natzaret, la seva bona Mare, vetlat per

Josep, un home bo i just. Cantat pels àngels i reconegut pels pastors, i per tots aquells que eren pobres i que esperaven, un Salvador pel poble.

Germans, jo no som la sibil·la, que anuncia tristament la fi del món. Ni l'angelet que canta. Jo som el blavet més petit de l'escolania que està molt content d'aquest Nadal.

Avui torna venir misteriosament a la nostra terra el mateix Jesús que el primer Nadal nasqué de Maria. Vol fer Nadal dins les nostres vides, i després créixer en nosaltres per fer-nos homes lliures i nous.

Germans de tot Mallorca, per acabar vos deman que gireu els ulls cap a la seva Mare, tan graciosament representada en la figura de la Mare de Déu de Lluc:

Mirau-la! està sempre amorosa i somrient.

És un Nadal de tot l'any!

Ens dóna sempre el Nin Jesús que duu al seu braç.

Quan baixeu de Lluc escampau amb la vostra vida la Bona Nova: Jesús és Déu amb nosaltres. Això és Nadal. No permeteu que a ca vostra, al vostre poble sigui capgirat el missatge de Nadal. Digau a tothom que Jesús ha tornat néixer i que podem trobar i reconèixer la seva presència amagada en qualsevol home i dona que necessita estimar. ■

Assistència als plens durant l'any 1994

Com a curiositat vos presentam l'assistència als plens dels nostres regidors, durant l'any 1994 s'han fet 7 plens, és prou interessant mirar l'assistència als mateixos dels regidors i regidores del nostre poble.

Nom	Plens realitzats	Plens que hi ha assistit	Plens que NO hi ha assistit	% d'assistència
Antoni Pasqual Ribot	7	7	0	100%
Pere Ribot Vanrrell	7	7	0	100%
Margalida M ^a Rosselló Gomila	7	6	1	85'7%
Maria Mestre Ribot	7	4	3	57'1%
Gregori Obrador Ribot	7	7	0	100%
Antoni Mestre Sansó	7	7	0	100%
Joan Ferrer Ramis	7	6	0	100% (*)

(*) En Joan Ferrer a n'el primer ple de l'any encara no era regidor, per tant la seva estadística s'ha hagut d'agafar damunt els altres 6 plens realitzats.

Durada dels plens de l'any 1994

Dia	Hora de començament	Hora d'acabament	Duració
14 de gener	21'00	22'55	1 hora i 55 minuts
11 de març	21'00	21'45	45 minuts
13 de maig	22'00	23'20	1 hora i 20 minuts
14 de maig	12'00	12'20	20 minuts
28 de juny	22'00	22'30	30 minuts
9 de setembre	22'00	22'50	50 minuts
11 novembre	21'00	21'25	25 minuts
Total de minuts de plenari durant l'any 1994			365 minuts

Com podeu veure els regidors que han assistit sempre als plens, han dedicat durant l'any 1994, exactament 1 minut diari al ple, aquesta xifra és pura coincidència, es qui no han assistit sempre, ni tan sols les ha sortit a 1 minut diari durant l'any 1994.

Minuts que cada regidor ha dedicat als plens

Nom	Plens assistits	Plens no assistits	Total minuts
Antoni Pasqual Ribot	7	0	365
Pere Ribot Vanrrell	7	0	365
Margalida M ^a Rosselló Gomila	6	1 (28/6)	335
Maria Mestre Ribot	4	3 (13/5,14/5,9/9)	215
Gregori Obrador Ribot	7	0	365
Antoni Mestre Sansó	7	0	365
Joan Ferrer Ramis	6	0	250

NOTA

Totes aquestes dades han estat agafades de les actes dels plens de l'Ajuntament d'Ariany

Ariany temps enrera

D'esquerra a dreta i començant per la fila superior:

- 1.- Catalina Ribot Ribot (Billoch)
- 2.- Margalida Mestre Riera (Rovada)
- 3.- Magdalena Cladera (Mestre Lliteres)
- 4.- Catalina Lliteres Cladera (Lliteres)
- 5.- Maria Sancho Genovard (de sa Bodega)
- 6.- Aina Alcover Darder (Pastora)
- 7.- Margalida Orell (Tomàtiga)
- 8.- Maria Sansó Maimó (des Pujol)
- 9.- Maria Mascaró Gomis (de Ca'n Jordi)
- 10.- Magdalena Darder Torquemada (Gallega)
- 11.- Otilia Ribot Ribot (Billoch)
- 12.- Francisca Riera Mestre (Ribes)
- 13.- Magdalena Ribot Darder (de Sa Garriga)
- 14.- Antònia Muntaner Bauçà (Regalada)
- 15.- Maria Genovard Bibiloni (Corona)
- 16.- Isabel Ribot Darder (de Sa Garriga)

Madò Magdalena Galmés Alcover

Això també és una penyora,
i una dona d'un temps primer,
que a Ariany la coneixen bé,
siguent des poble manacoré,
per sa madona de Son Nigorra.

Trenta anys a Son Nigorra va estar,
amb en Sebadstia de Sa Murtera,
que era s'homo que estava amb ella,
d'es que se varen casar.

Seixanta-set anys ara ja fa,
que aquesta dona va morir,
a noranta-set va acabar d'existir,
i cap al Pare se'n va anar,
que d'això tots hem de confiar,
perque mos ho ensenyaren així.

Per tant això era sa padrina,
de l'amo en Toni de Son Gener,
i de Madò Priedis Darder,
tot es temps que va esser viva,
i per els que no la coneixeren en vida,
ara a n'questa revista la té.

Jesús, Josep i Maria,
voltros que tot ho podeu,
supòs que també tendreu,
aquesta velleta padrina,
en sa vostra companyia,
i que de molt bon gust la guardereu.

Joan Frontera.

Comunicat

Consell Insular de Mallorca

*El Consell Insular de
Mallorca desitja als
Donants de Sang tota la
pau i felicitat per a
aquestes festes de Nadal,
així com un any 1995 ple
de vida, germanor i
solidaritat, agraïnt a la
Germanadat la seva intensa
i desinteressada activitat
al llarg de 1994.*

Molt d'anys. de tot cor

**GERMANDAT DE
DONANTS DE SANG
DE MALLORCA**

Cançons de sa xocolatada a n'es Pensionistes per sa Nit Bona

Dia vint-i-quatre de desembre,
de l'any mil nou-cents noranta-quatre
férem sa xocolatada,
d'una Nit Bona ben aprofitada,
de xocolate i ensaïmada,
i darrera una bona berbena.

Però tampoc ho vull deixar,
que lo primer anàrem a Matines,
allà sentírem veus molt fines,
com sa Sibil·la que també cantà.

Llavonces després de Matines,
a Ca Ses Monges vàrem anar,
a un local molt gran que hi ha,
per la Nit Bona passar,
casats, casades, fadrins i fadrines.

A ca ses Monges férem s'entrada,
tots es de sa tercera edat,
i amb molta comoditat,
trobarem taula posada,
però amb un fred que pelava,
que un frissava d'haver entrat.

Després d'haver menjat i ballat,
"La Caixa" un parell de donacions
va fer,

a n'es que 50 anys va fer,
que a Ariany s'havien casat,
això va esser es nostro delegat,
que ho és en Guillem Ferrer.

Només quatre d'aquest any vàrem ser,
que vàrem esser premiats,
de 15 que l'any 44 mos havíem casats,
que això pareix que no pot ser,
però a sa realitat és ben ver,
perque la fecha estan ben contats.

Després des premis haver dats,
es nostro delegat Guillem Ferrer,
també ho va fer també,
que un parell de rifles mos va fer,
perque tothom quedàs aconhortat,
i així amb tranquil·litat,
tots es de sa tercera edat,
la Nit Bona poguérem fer.

L'any 1944,
15 matrimonis mos vàrem casar,
i quatre a la fecha n'hi ha,
que ara com veis sa suma és més
baixa.

En Tomeu Genovart va ser es primer,
que amb na Maria Mestre se casà,
i si no m'ho varen mal apuntar,
va ser un dia 4 de gener.

En Llorenç Pont va ser es segon,
que amb na Tonina Font se casaria,
un dasset de maig un bon dia,
ells dos començaren un altre món.

En Pep Tugores Martí,
aquest any va ser es tercer,
que amb na Concepció Mestre Darder,
també se casaren aquí,
un dia 15 de juny va passar així,
a n'es poble arianyer.

Llavors es quart casament,
a n'en Joan Horrach va tocar,
que un dia tres d'agost se casà,
amb na Catalina Curient.

Sa il·lusió encara no havia refredat,
i es quint tocà a n'en Damià Estelrich,
un bon dia d'agost dia cinc,
se casà amb n'Angela Sánchez Geno-
vart.

Es sisè tocà a n'Antoni Darder Costa,
el 19 d'agost de s'altre molt prop,
se casà amb na Maria Darder Ribot,
i aquest mes aquí acabà sa posta.

Es setè va ser en Jaume Taberner,
que un 28 d'octubre això passà,
que amb na Francisca Santandreu se
casà,
tots dos des poble arianyer.

Es vuitè va ser en Joan Frontera,
que amb na Maria Mestre se casà,
i això també és lo que pasà,
un dia tres de novembre.

Es novè tocà a n'en Joan Nadal Cerdà,
un bon dia 30 de novembre,
també entraren dins es nostre temple,
i amb na Bàrbara Zuzama se casà.

Es desè va ser en Toni Ribot "Sabater"
també un vint-i-cinc de novembre,
aquest mes sa cosa anava calenta,
i a tothom li anava bé,
i amb na Francisca Mestre també,
junt amb en Toni Ribot o "Sabater",
se casaren dins es mateix temple.

S'onzè va ser en Jaume Sansó,
que de sa mateixa forma i manera,
un vint-i-set de desembre,
se casà amb na Joana Capó.

Es dotzè va ser en Nofre Darder Pas-
cual,
que amb na Catalina Pascual se casà,
aquest mes sa febre també les pegà,
un 29 de desembre feren cabal.

A n'es tretze hi va haver repetició,
també un vint-i-nou de desembre,
que se casà en Francisco Obrador Ca-
pó,
amb na Maria Tugores amb il·lusió,
també dins el nostre temple.

Aquest mes tothom agafava es trot,
quan l'any s'anava a acabar,
un trenta de desembre això passà,
que n'Antònia Ribot Brisola se casà,
amb en Bernat Ribot Billoch,
amb so número 14 que ja no és poc,
que com a història se pot contar.

Es número quinze també se repatí,
un dia trenta de desembre,
aquest matrimoni va donar exemple,
i l'any 44 així ho volia despedir,
i en guillem Font Mestre ho va fer
així,
que se casà amb na Bàrbara Darder
Mestre.

Es casaments aquest any se varen
acabar,
i jo era, com veis, un des matrimonis,
Déu vulgue que aquestes històries,
molts d'anys les poguem contar,
sempre en tots es que Déu voldrà,
amb salut i bona memòria.

Ara ja per acabar,
que la Nit Bona ja hem passada,
que aquest any nou sia aprofitada,
i tots el tenguem bo de passr,
perque és lo que hem de demanar,
a nostre Déu que és es qui mana.

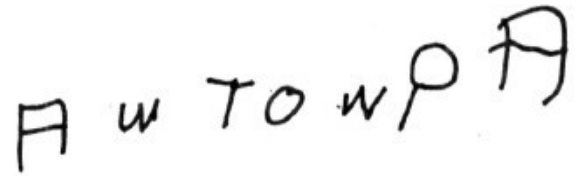
Aquesta ja és sa darrera,
i que un Bon Nadal tots hàgiu passat,
que és lo que vos ha desitjat,
que sempre amb tot vos ha fet costat,
es vostro paisà Joan Frontera.

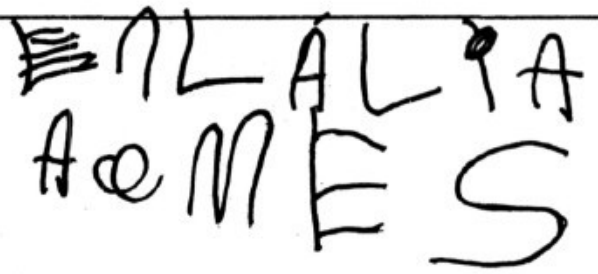
PEP MESTRE RIBOT

ANTONIA ESTEVA SOCIAS

A BERNAT MARC FRONTERA NEGRE

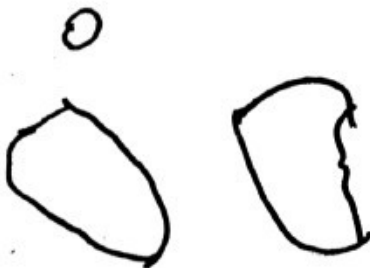
OTÍLIA NATAS CURIENT

EULÀLIA AGNÈS FRONTERA CARBONELL

A. MIQUEL BOVER BAUZÀ

JORDI MASCARÓ BAUZÀ

MIQUEL RIBOT MELIS

Cati Baer Berá

BON NADAL

Miquel Font
CURIENT
BONNADAL

Mª NEUS MASCARO
BAUZA
BON NADAL

DAMIÀ DARDÉ
BON NADAL
NADAL

JAVI F

Antoni Pons Bauza
BON NADAL

MARGALIO
CURIENT

L'Any de la Família

"Esperar. Esperar com la terra espera la pluja,
i treballant-ho provar de fer renéixer l'esperança.
Riure'ns de les evidències i cercar, enfrontar la utopia.
Trescar, cercar d'esperadament
els encerts, més enllà de qualsevol estadística negativa.
I lluitar. Congriar calls amb el contacte de l'eina.
Fer com si avui fos real la síntesi del nostre somni
I recordar alhora que, Ca Nostra, com el solc, com l'aire,
no pertany a ningú, maldament creiem en ella
i treballem. Ans a l'enrevés: com més nostra la sabem,
més creix també l'esclavatge, que, sortosament,
ens imposa"
(Biel Florit)

Com veis he començat amb unes paraules que no són meves, que són d'un bon amic sineuer, que em serveix moltes vegades per dir tot allò que sent, però que no sempre puc dir tan bé com voldria.

I m'agraden aquestes paraules perquè quan parlo de la família crec que és obligat parlar d'esperança, més encara d'il·lusionada esperança del moment que vivim i també pel futur, un futur que necessàriament passa pel treball de tots i segons fem a casa nostra tal quedarà reflectit a la nostra societat. Perquè tal és l'home, tal és la seva família i tal és la societat, tal serà l'home.

Quan parlo de família també hem de parlar de lluita, de recerca, de somnis i d'esforç diari, quotidià, constant per tal de construir el futur que tots esperem. No deixem mai per als altres la feina que nosaltres podem fer per millorar el nostre entorn.

Vos voldria parlar com a responsable d'un Govern i dir-vos que per a vosaltres aquesta responsabilitat ens obliga a vetlar, treballar i garantir tots els drets de la família. Ens obliga a establir uns principis d'actuació, unes accions clares i concretes enmarcades dins una política integral de família. I tot això no només durant l'any 1994 que ha estat "l'Any Internacional de la Família".

Però també voldria, aprofitant la vostra confiança parlar-vos com una ciutadana més d'aquesta terra, com a persona que té el privilegi d'haver nascut i crescut dins una família excepcional que som el que som, amb els meus defectes i les meves escasses virtuts, gràcies a un entorn familiar que és únic i propi, que és el meu.

Perquè tenc clar que el meu passat resideix a la meva família i en ella hi viu també el meu futur. I quan la pens, a la meva família, la veig com un color que em recorda el blau intens de la mar, sempre canviant, sempre en moviment, a vegades remoguda i altres tan quieta i amb tanta pau que res no s'hi sent, però sempre oberta a recollir a grans i petits, vaixells o gavines.

Com una música me sona amb mil trompetes i violins, clarinets i timbals, però tots amb la mateixa partitura, com si només fos un el que emet les notes.

I si pens en l'olor em ve al cap aquella terra humida, amarada de pluja, que fa olor de net, de transparent; terra acollidora que no deixa ni una gota i que ens dona fruit quan arriba la primavera.

Sé que és bo de fer parlar quan tot t'ha estat favorable. Però és deure de tots fer el possible perquè aquest any 1994 tenguí continuïtat, que no ens oblidem de la família una vegada que el seu any hagi acabat. Creieu-me, és un esforç que val la pena.

Gràcies per deixar-me estar amb vosaltres amb unes paraules. Per, de tot cor, els millors desitjos per a aquest nou any que comença.

Catalina Cirer Adrover.

El teu esforç pot ajudar a protegir el medi ambient

Selecció dels fems i utilitzant els contenidors apropiats

Aprofita els Punts Verds

CONTENIDOR RECTANGULAR BLAU

Si tot tipus de paper: prementari i d'oficina, revistes, diaris.

No papers bruts, amb restes de menjar, oli.

CONTENIDOR RECTANGULAR BLAU

Si cartons de tot tipus: doblats o tallats perquè ocupin poc espai.

No tetrabrics, perquè tenen una làmina plastificada o d'alumini a dins.

CONTENIDOR IGLOU VERMELL

Si roba i sabates que es puguin tornar a utilitzar.

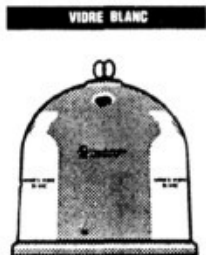
No roba bruta, Sabates molt gastades.

CONTENIDOR IGLOU PLATEJAT

Si raures de begudes i de conserves.

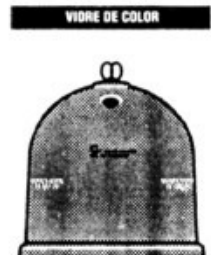
No altres objectes metàl·lics.

CONTENIDOR IGLOU BLANC

Si botelles i pots de vidre transparent sense els taps.

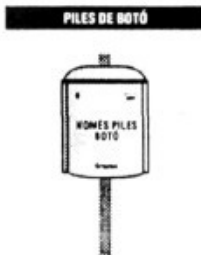
No taps ni bombetes.

CONTENIDOR IGLOU VERD

Si botelles de vidre no transparent (verd, ambre...) sense els taps.

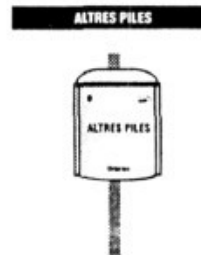
No taps ni bombetes.

CONTENIDOR GROC

Si tan sols piles de botó. Els comerços poden sol·licitar un contenidor propi que recollirà l'Ajuntament.

No altres tipus de piles.

CONTENIDOR GROC

Si tots els altres tipus de piles que no siguin de botó.

No piles de botó.

CONTENIDOR QUADRAT TÀRONGJA

Si oli comestible que ja no s'utilitza (d'oliva, soja, gira-sol...).

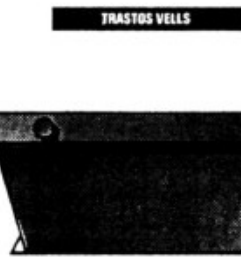
No oli de màquina.

CONTENIDOR QUADRAT GRIS

Si oli de màquina.

No oli d'alimentació.

CONTENIDOR METÀL·LIC GROS

Si objectes i trastos que ja no s'utilitzen. Si són molt voluminosos és preferible telefonar al servei gratuït de recollida.

No restes de jardineria.

APROFITA ELS
PUNTS VERDS

CENTRES DE
RECOLLIDA
SELECTIVA DE
RESIDUS

És un missatge del

Consell Insular de Mallorca

per una Mallorca més neta

Entrevista a... Joan "Tovell" i Maria "Pavaneta"

Entrevistam a n'aquesta ocasió a n'en Joan Tovell i a na Maria Pavaneta, o sia, a mon pare i a ma mare; el motiu, no és altre que el passat 3 de novembre va fer 50 anys que es casaren i per tal motiu, celebraren les "Noces d'or" amb una missa a l'ermita de Bonany i un dinar: "d'altar fumats i missa de tres" envoltats dels fills, nores, gendres i néts, al restaurant "Molí d'en Pau" de Sineu.

He volgut que m'explicassin com han viscut aquests 50 anys de convivència, centrant-me en curiositats, tals com es festejar d'un temps o en fets importants per ells al llarg d'aquest 50 anys.

Anècdotes, n'hi ha moltes, que mon pare, en bona memòria m'anava espinzellant quasi sempre interromput per ma mare que deia: "no posis això que s'enriuran de noltros..." En algun cas, l'he creguda, però pens que hi ha experiències saboroses que també vosaltres disfrutàreu de llegir.

- **Quants d'anys teniu?**

Jo 76 i ella 75

- **A quina edat vos casareu?**

26 i 25 anys.

- **Quants d'anys festejàreu?**

Deu anys. Fèiem comptes de casar-mos abans, però com que feia es "servici", m'he vaig haver d'entregar "a files" i vaig anar a sa guerra, *diu mon pare*, quan vaig tornar, teníem pensat casar-mos ja que mos donaren llicència permanent creient que ja no mos tornarien enviar a demanar, però quan ja havíem parlat de casar, va sortir "es saig" amb so tambor avisant a tots es que s'havien llicenciat temporalment, de que se tornassin entregar a n'es quarter per anar a servir, lo que va fer que retrassàssim ses noces una altra vegada. Per cert, durant aquest temps, vaig guardar presos de guerra a "Son Catlar" de Campos, a "Son a

Moixa" de Manacor, a "Vista Alegre" de Manacor i vaig acabar a n'es "Cap de Pinar".

Una vegada llicenciat, a n'es cap de mig any, parlàrem de casar-mos i mos casàrem.

- **Com vos vàreu conèixer?**

Pare: De jovenets, jo cercava ous, tenia setze anys i feia sa volta per tot es poble.

Mare: Noltros teníem una botiga de roba i ell cada dia quan feia sa volta p'es poble s'aturava a ca nostra i si no hi havia gent sempre fèiem sa xerradeta.

P: Quedàvem acordes a on mos havíem de veure i anàvem a fer una volta p'es passeig, que era sa carretera nova que varen obrir d'allà a on hi ha es transformador fins a sa costa de Ca ses Monges.

- **Quants de dies festejaveu?**

P: Dimarts, dijous, dissabtes i diumenges eren es dies de festejar; es dies entre setmana, jo anava a ca seva i es diumenges eren es dies que sortíem, però... a posta de sol havíem de ser a retiro.

Es diumenges que hi havia retiro a Ca ses Monges, fora festejar. Me'n record que una vegada vaig venir de "Son a Moixa" en bicicleta a posta per festejar i quan vaig esser a ca se-

va, sa mare me va dir que era a fer uns exercicis a Ca ses Monges, i me'n vaig haver d'anar sense veurer-la. Me vaig enfadar tant, que vaig estar tres o quatre diumenges sense venir. I saps a on mos tornàrem fer amics? No, *diu ella*, idò a ssa travessa del Pare Martí Gual que mos topàrem i tú em digueres: "no importa que siguis tan orgullós..." a partir d'aquí, ja vàrem tornar esser amics i a n'es cap d'un any i mig ja mos casàrem.

M: Es diumenges, molts d'horabaixes les passàvem a ca sa padrina estant a la fresca o a devora es foc ja

que ma mare hi anava i noltros hi anàvem amb ella.

- No anàveu a festejar mai tot sols?

No, sempre anàvem amb companyia. A festes no hi anàvem mai, a no esser a ses d'Ariany. Només recordam una vegada que anàrem a sa Processó de la Beata a Santa Margalida i quan la varen haver acabada ja partírem cap a ca nostra.

No hi havia tanta llibertat com ara, no!

- I no anaveu a ballar mai?

Per sa festa, ballàvem ball de pagès.

- I d'aferrat devieu ballar, perque vos sou un bon ballador.

M: Mai!!!, mon pare m'hauria donat un bon repassó.

P: Jo anava a Maria i a Santa Margalida es dimecres i es dijous, que no eren dies de festejar, perque allà n'ensenyaven i és així com en vaig aprendre.

- I ma mare estava d'acord en què anassi a ballar a un altre poble, no se posava gelosa?

M: Com que hi anava es dires que no eren de festejar...

P: No, i bé que en vaig aprendre, perque encara en sé.

- Però llavonces com ho fèieu, si tanmateix ella no sabia ballar?

Ballava amb altres!

- I vos no dèieu res?

I que havia de dir. Jo li deia "balla si vols ballar". Mai tenguérem cap discussió. No i encara ara a molts d'aquests dinars de sa 3ª edat que fan, si hi ha ball sempre és d'es que l'ençaten.

- Quan estaveu a sa guerra, com ho fèieu per festejar?

Mos escrivíem cartes; cada setmana mos escrivíem i mos explicàvem ses nostres intencions amb sa finalitat de no abandonar ses nostres relacions.

- Quan vos casàreu?

Ara fa 50 anys, era dia 3 de novembre de 1944, es dilluns dels Morts. Era divendres i mos va casar don Toni Rubí, una vegada casats, férem un refresc a ca nostra.

- En què va consistir es refresc?

Xocolate, ensaimades, galletes i suc de tota classe; és lo que feien llavonces.

- Vos varen fer molts de regals?

Sí, sobretot doblers i coses de cuina. N'hi havia que mos regalaven 1000, 500 ò 100 ptes.

- Fereu qualche viatge, o no s'usava?

Després des refresc, mos canviàrem es traje i en Guillem Capità mos va acompanyar a s'estació de tren de Muro, a on agafàrem es tren fins a Palma.

Quan arribàrem a Palma, mos n'anàrem cap a s'hotel "Basconia" a on mos donaren una habitació. Després partírem cap a visitar es parents i coneguts que no havien pogut venir a noces.

A les 7 de s'horabaixa anàrem a n'es cine Born a veura una pel·lícula de Don Juan Tenorio i a les onze, mos n'anàrem a sopar i jeure.

- Quin temps vàreu estar de viatge?

Dos dies, fins es diumenge. Es dilluns dematí ja mos cridaren a les quatre de sa matinada per matar porcs, ja que a ca nostra teníem matança. Per cert, que aquest dia vàrem tenir mala sort ja que va venir sa Fiscalia de tasses per denunciarnos, ja que deia que lo nostro era una matança clandestina, cosa que no era veritat, ja que estava autoritzada p'es Governador Civil i p'es Capità Genral de Balears. Vàrem guanyar i no va passar res, però ningú mos va llevar es trastorn que mos ne duguérem.

- A n'es començament de casats, a on visquéreu?

Vàrem llogar sa casa allà on ara hi està l'amo en Miquel Bauçà,

perque tots es germans anàvem ple-gats amb so negoci de matances i magatzem, i fins que vàrem haver tengut es quint fill, no mos canviàrem a sa casa que vivim ara.

- Quins han estat es millors moments que recordau des vostre matrimoni?

Sempre hem estat satisfets. No hem tengut cap desavenència mai. Lo que ha fet un, sempre ha estat bé per s'altre i així, hem anat aguantant fins avui que hem fet ses noces d'or.

- Però tendreu qualche dia assenyalat?

Bé, es naixement de cada un des fills. A s'any de casats tenguérem a na Francisca i va ser rebuda amb molta d'il·lusió, així com tots ets altres, i estam molt contents perque veim que es germans vos duis molt bé i aquesta és s'alegria més grossa per uns pares, veure que tots es germans es duen bé.

- Teniu qualche dia dolent que recordeu?

Es dia més dolent de sa nostra vida, *diu mon pare*, va esser un dis-sabte de Reis, que dins es camí de Calderitx, quan es matí me n'anava amb sa moto a cercar pollastres, degut a una regata de carro que vaig agafar en sa moto, vaig caure i vaig quedar inconscient un dia sencer.

Me va trobar allargat enmig des camí madò Priedis Darder, que per cert acaba de morir ara, i a la qual he estat agraït tota sa meva vida, i es seu homo l'amo en Toni Mestre, que anaven a missa amb so carro, quan em varen veure, em varen conèixer, i quan varen veure que feia sang p'es cap, madò Priedis se va treure ses faldetes per encalentir-me i va enviar es seu homo cap a Ariany per demanar auxili; tot d'una va venir l'amo en Guillem Capità amb so cotxo i me varen dur a ca nostra.

Se pensaven que me moriria, don Pep me va donar onze punts a n'es

Entrevista

cap i no deixaven que ningú entràs a veurer-me.

Aquest ha estat, possiblement, es dia més dolent de sa meva vida.

- **Què trobau a n'es festejar d'avui en dia?**

Que hi ha massa llibertat, és molt diferent d'un temps, crec que un temps se casaven amb més il.lusió perquè fins i tot, abans no se podien ni besar, donar una besada era una cosa d'un altre món, s'havien de donar d'amagat; si mos haguessin vist donar una besada mos haurien tret defora, i ara tot lo dia estan aferrats, cotxo cap aquí, cotxo cap allà, discoteques..., no és lo mateix. Un temps demanaven entrada i ara ja no saben ni lo que és; ara pareix que festejar és anar en cotxo d'un lloc cap a un altre.

- **Abans de casar-vos, no vos passejaveu donant-vos sa mà?**

Només haagués faltat això!

- **I no vos donareu mai cap besada?**

Bé, d'aquestes qualquna però... ja estàvem a punt de casar-mos.

- **I voltros que creis que és millor, un temps que no podien ni donar-se sa mà, o ara que hi ha més llibertat?**

Un temps, ja se casaven amb més il.lusió, ara, quan se caseen, pareix que ja ho han fet tot.

Ara, creim que no tenen sa formació que haurien de tenir, no tenen sa preparació que teníem abans; ara, se casen per estar plegats un parell de mesos i després quan se cansen ho deixen; no se saben sofrir uns a n'ets altres i això és fonamental dins una vida de matrimoni.

- **I ara ja per acabar, quin consell donarieu a una parella que s'hagi de casar o s'hagi casat de fresc?**

P: Que aguantassin s'estimació, que és lo que varen prometre davant l'altar, que s'havien d'estimar per sempre.

M: Que se compreguessin un amb s'altre i que si fan cap equivocació, que se sàpiguen perdonar, que no se guardin mai rencor.

Aquesta és sa fórmula perque un matrimoni aguanti molt.

Biel Tovell.

Quintos i quintes del 49

Enguany, per segon any consecutiu els quintos i quintes del 49 es tronaren reunir per fer una diada de companyerisme, la data va ser dia 11 de desembre, després d'una missa en que varen participar ells, es dirigiren amb autocar a fer una excursió i a un dinar a un restaurant de per sa part de Manacor. Que pogueu fer aquesta festa molts d'anys.

Fotograf.: Joan Ferrer.

Au idò! ja n'hem escabetxat un altre! Sense donar-mos compte, ja hem acabat el 94 i pareix que era ahir quan érem als foguerons de Sant Antoni o a "S'Encuentro" de Pàsqua, o a la piscina nedant, o a les festes de "Sa Patrona"... o... i ja hi som una altra vegada a matines i campanades de Cap d'Any.

I com a bon final i començament d'any, tot són plans per l'any entrant, propòsits, promeses, etc, etc, que després, moltes vegades es queden en bones intencions, però..., ja és qualque cosa.

I dins aquesta dinàmica de plans, hi podem incloure totes les dades i pressuposts de la Unió Europea, del Govern Balear, del CIM i de l'Ajuntament, que s'han donat a conèixer al llarg dels darrers dies de desembre.

Programa "Foner 2" de la U.E.

Podem començar per el "Programa 5B" de la Unió Europea, per la dinamització del medi rural en el qual hi està integrat el nostre poble.

Secció a càrrec de Biel Tovell

La informació apareguda als mitjans de comunicació, maregen, ja que parlen de xifres realment importants; entre la UE, el Govern Autònom i sector privat, s'han previst unes inversions en el transcurs dels propers sis anys, 1995 - 2001, de prop de 23.000 milions de pessetes amb 5 objectius fonamentals:

- 1.- Fomentar el desenvolupament i l'ajust estructural de les regions menys desenvolupades.
- 2.- Reconvertir les regions afectades pel declivi industrial.
- 3.- Combatre l'atur i facilitar la inserció professional dels joves.
- 4.- Facilitar l'adaptació dels treballadors als canvis industrials i a l'evolució dels sistemes de producció.
- 5.- Fomentar el desenvolupament del món rural.

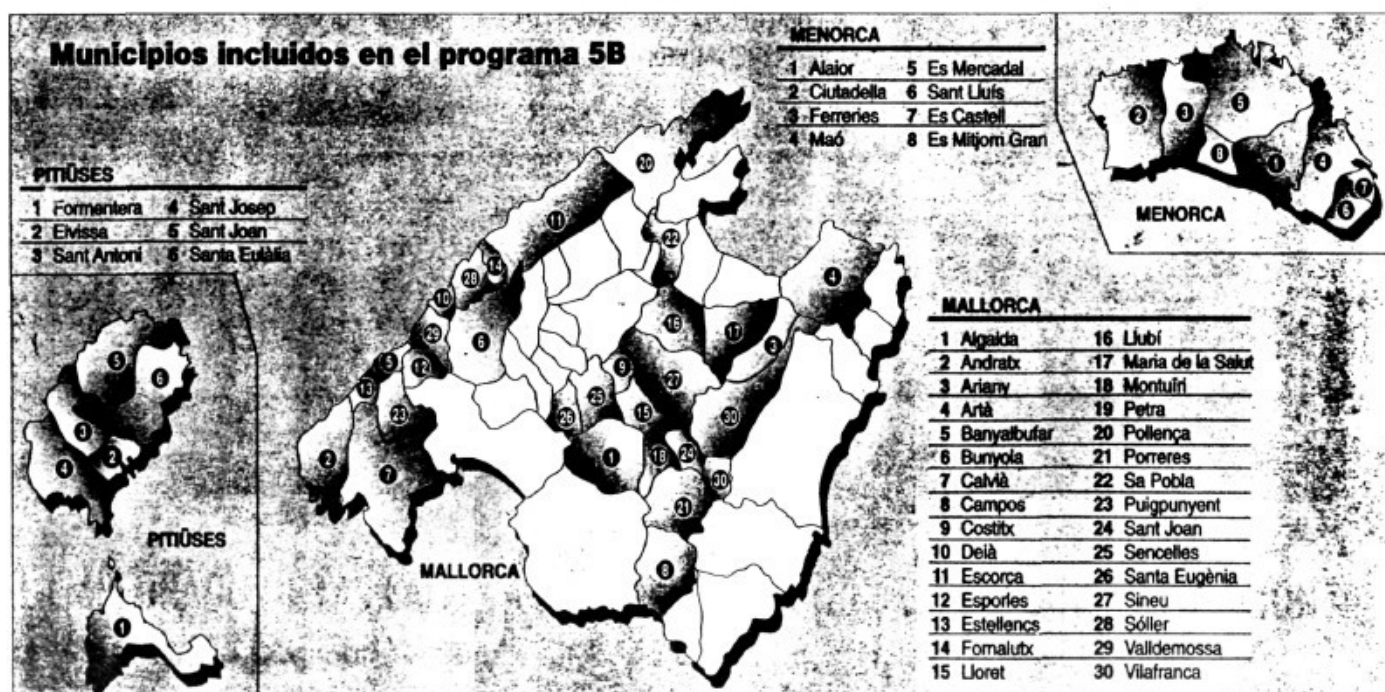
Aquests 5 punts, són els que conformen l'anomenat programa "Foner 2".

D'aquests 5 punts, el més important en quant a inversions previstes, és el dedicat a la creació de petites i mitjanes empreses, així com la di-

versificació de l'agricultura de la zona; a n'aquest apartat, s'hi destinaran 13.800 milions de ptes.

A infraestructures i comunicacions, s'hi destinaran 2.300 milions, mentres que a la protecció del medi ambient s'hi dedicaran 3.000 milions. La millora de l'hàbitat rural rebrà 2.500 milions en ajudes i finalment, significant una línia nova dins el programa, respecte a l'anterior, es dedicaran 4.200 milions a la formació de recursos humans, creant cursos de formació i reciclatge dels treballadors, així com a la creació de llocs de feina dins el món rural.

Rebuda aquesta impresionant notícia, els empresaris del Pla ja es començaran a moure i juntament amb la Pimem (Petita i Mitjana Empresa de Mallorca), començaran a organitzar comissions per seguir minuciosament el programa i conjuntament treure la màxima rentabilitat a les ajudes rebudes; d'aquesta manera, es pot dir, que la Pimem ha creat una comissió de 28 empresaris, dos per cada un dels 14 municipis de la Mancomunitat.

Ja s'han tengut una sèrie de contactes Pimem-Mancomunitat i s'ha arribat a un compromís d'establir contactes permanents amb la finalitat de que cap empresari que pugui estar interessat en beneficiar-se d'aquest programa, quedi fora per falta d'informació, ja que mitjançant aquest programa, es poden arribar a finançar programes empresarials fins a un 70% a fons perdut.

Com veis idò, una molt bona notícia per la nostra comarca així com les demés integrades a n'aquest programa que cal recordar que són, endemés del Pla, tretze municipis de la Serra de Tramuntana, Sa Pobla, Artà i Campos de Mallorca i després Menorca, Eivissa i Formentera.

Inversions del CIM a Ariany

A mitjans de desembre, el CIM va debatre el Pla d'Obres i Serveis de 1995, que té una previsió d'inversions d'uns 1.000 milions de ptes. a tota la illa donant prioritat a les obres de clavegueram i sanejament d'aigües.

A part del CIM, a n'aquest pla també hi intervé la Comunitat Autònoma, el Ministeri per les Administracions Públiques i els respectius Ajuntaments.

De tots els Ajuntaments, el que rebrà més doblers, serà el de Campos, amb 120 milions, i el que menys, Escorca amb 8.400.000 ptes. Ariany, dins aquest pla d'Obres i Serveis per l'any 95, té previstes unes inversions de 8.937.000 ptes. destinats a esfaltar un camí.

Ajudes pels camins del "Pla"

Seguint amb el tema d'ajudes a camins, s'ha de dir que la

conselleria d'Agricultura, destinarà 70 milions a arreglar els camins rurals del Pla de Mallorca segons un conveni signat entre la Mancomunitat i el departament d'administració autonòmica.

A n'aquest pla de millores, hi participen generalment a parts iguals els propietaris dels camins, l'Ajuntament i la Conselleria, havent-hi qualque ajuntament de la Mancomunitat, que s'ha fet càrrec de la part que correspon al propietari.

Per enguany, el nostre poble, juntament amb Costitx, Sineu i Maria de la Salut, són els més beneficiats a n'aquest tipus d'ajuda.

Pressupost de la Mancomunitat per l'any 1995

Ja he dit al començament que aquesta secció a n'aquesta ocasió aniria pràcticament tota dedicada a assumptes econòmics i en vagi aquí un altre, ja que el passat 20 de desembre es varen reunir a Montuïri els representants dels 14 municipis de la Mancomunitat per aprovar el pressupost per l'any 95, així com per constituir la plantilla orgànica i les quantitats que cada poble ha d'aportar.

Idò bé, per l'any 95, el pressupost puja a 181.729.945 ptes., lo que suposen 91 milions menys que l'any passat.

L'apartat més considerable de despeses correspon a la recollida de fems que suposen 74 milions de ptes. Les demés despeses, es repartiran de la següent manera:

- Per serveis socials, 36'5 milions.
- Per promoció econòmica, 6.
- Educació d'adults, 15.
- Neteja de camins, 4.
- Serveis administratius, 13'8.

- Per un tècnic en patrimoni, 4'3.
- Despeses ordinàries, 12.
- I ja per acabar, 16 en inversions, dels quals, 10 seran per comprar una màquina per garnar carrers i camins i les demés, per material informàtic i per diverses obres a la seu de la Mancomunitat.

En quant a la plantilla fixa de la Mancomunitat, queda amb un secretari-gerent, quatre assistents socials, un agent de desenvolupament local i un xófer.

Com a plantilla eventual, dos administratius, un xófer, un agent de desenvolupament local i un tècnic de patrimoni.

I ja per acabar, els ajuntaments aportaran al total del pressupost, un import de 51.854.571 ptes., resultant a una mitjana de 3'5 milions per ajuntament.

I arribats aquí, no em digueu que no estau marejats de tanta xifra i tant de milió. Entre U.E., Govern Balear, CIM, Mancomunitat, etc, pareix que tot ens ha de sortir gratuït i que hem de nedar dins l'abundància quan en realitat de cada vegada es complica més la supervivència.

És veritat que totes les ajudes rebudes fan que el poble millori; seria absurd no reconèixer la millora que hi ha hagut en infraestructures els darrers anys, però la gent no veu solucions a altres assumptes relacionats amb treball, llocs nous de feina, etc. Tenim infraestructures, però manquen qui les emplei o millor encara, que les emplein com calgui i no veig solució a curt termini, per molt bona intenció que es posi desde tots els estaments, ja que i reincidint en el meu article aparegut al passat número, va sortir un estudi a la revista "Papeles de economía española" referint-se a la incidència de cada sector productiu al PIB (Producte Interior Brut) de les Balears, resultant que l'agricultura i pesca junts, tan sols suposen el 1'7% amb una

baixada del 5'37 respecta a l'any passat.

És necessari unir esforços i lluitar i crec que no ens n'adonem de la gran tasca que fa la Mancomunitat a n'aquest aspecte, ja que gràcies a l'esforç mancomunat d'aquesta sèrie de pobles units per unes mateixes necessitats de supervivència, aquesta candela que forma el Pla de Mallorca, es resisteix a ser devorada per aquest salvador però al mateix temps depredador turisme que poc a poc va acabant amb tota la nostra forma d'esser, treballar i viure.

Llibre damunt el Pla de Mallorca

Fruit de dos anys de treball d'un grup de llicenciats en Geografia, ha sortit recentment a la llum un llibre didàctic damunt el Pla de Mallorca, que pretén apropar els escolars a la realitat de la comarca.

El llibre està clarament destinat al professorat exposant una sèrie de

conceptes a la primera part de la publicació, per passar després a la programació didàctica del tema.

El contingut, es pot desglossar en dos grups:

El medi natural:

- Situació i límits.
- Morfologia del Pla.
- El clima.
- La hidrologia.
- La biogeografia.

El medi humà:

- La població.
- L'hàbitat.
- L'agricultura i ramaderia.
- El sector secundari.
- El comerç.
- Transports, camins i carreteres.
- El turisme.
- Cultura popular.

En base a n'aquests continguts es va desenvolupant aquest interessantíssim estudi de la nostra comarca, que inclou endemés dels 14 municipis de la Mancomunitat, Muro, Sa Pobla i Sta. Margalida.

Lògicament, a n'aquest espai tan reduït no desenvoluparé cap dels temes exposats, però si al llarg dels propers números procuraré resumir un poc les dades que consider més interessants de l'estudi.

Vagi des d'aquí la meva enhorabona als autors d'aquest estudi que per començar ja ha me-

rescut el "XV Premi Baldiri Reixac 1993".

Comissió d'enllaç de les 5 mancomunitats.

A una reunió celebrada a Binisalem, es va acordar crear una comissió d'enllaç entre les 5 mancomunitats que hi ha a Mallorca, suposant un total de 37 pobles, amb la finalitat de millorar i augmentar la cooperació entre les mateixes.

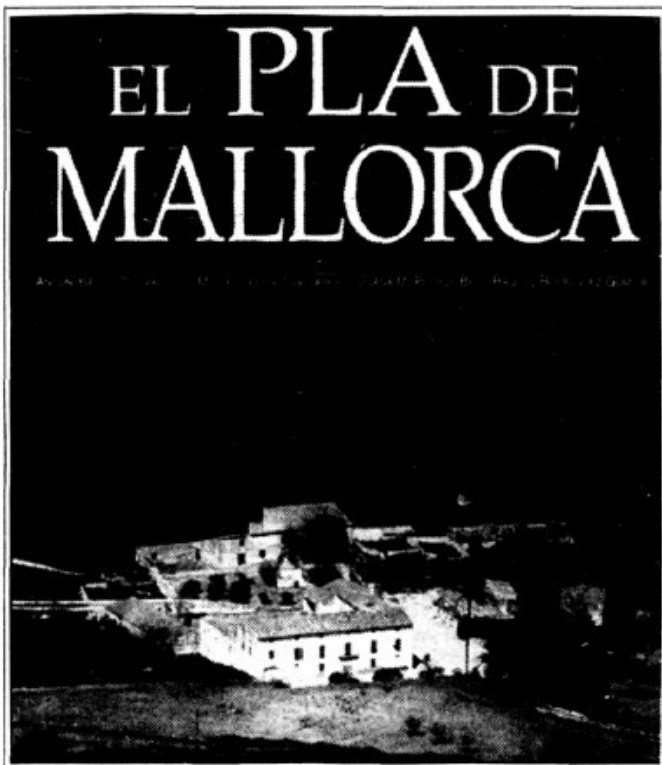
Segons Cànoves, president del Raiguer, "és necessari superar visions massa localistes per arribar a unes altres més globals i obrir camins de debat per solucionar els problemes que afecten a les comarques".

En el transcurs de la reunió, a la qual va assistir-hi el President del CIM, es va debatre el problema de la financiació de les mancomunitats, senyalant que aquests organismes, actualment pateixen una considerable manca de recursos financers, ja que tan sols disposen de les aportacions dels propis components. Com a possible solució d'aquest problema, es va proposar que alguns dels impostos de la Comunitat Autònoma, passassin a dependre de les mancomunitats.

Pressupost del 94. Quina vergonya!

La veritat, és que és mal d'entendre que un pressupost d'un any s'hagi d'aprovar quan quasi bé ha acabat l'any com és el cas del nostre poble que al darrer "pleno" de novembre va aprovar el pressupost per l'any 94.

No sé si serà per falta de temps per preparar les partides, per falta de quorum o per voler tenir totes les partides cobrades i invertides i no

Portada del llibre del Pla de Mallorca.

equivocar-se, però us asseguro que quan el passat 29 de novembre vaig veure publicat als diaris que a Ariany s'havia aprovat el presupost pel 94, em pujaren els colors.

No val la pena ni parlar de xifres, tan sols deman des d'aquí un poc més de serietat a tots els qui formen el consistori del nostre poble.

Assegurances agràries

El passat 21 de novembre, va sortir al diari "Balears" una informació prou interessant i a tenir en compte pels nostres agricultors.

A n'aquest article, es parlava de que tan sols un 10% dels agricultors mallorquins asseguren les seves collites amb el risc que la qual cosa suposa.

Basta pensar les pèrdues que han suposat per enguany les inundacions que tenguérem a finals d'estiu o les sequies que hem passat darrerament degut a les quals moltes collites han quedat sense recollir o amb un rendiment molt per davall del normal, per començar a pensar amb la necessitat de subscriure una assegurança per fer front a tals imprevistos.

Les causes principals per les quals no es formalitzen aquests tipus d'assegurances, a part de la falta d'informació, és la falta de conciençiació dels pagesos per prevenir possibles mals.

Subscriure una pòlissa d'assegurança, costa al pagès tan sols 100 ptes. per hectàrea, ja que gran part de la pòlissa la subvencionen entre l'Administració central i la Autonòmica.

Crec que aquesta assegurança, no tan sols hauria de ser voluntària, sino que hauria de ser obligatòria per a tots els agricultors, d'aquesta manera, s'evitarien per quatre pessetes, pèrdues milionàries, com les d'enguany, sense anar més enfora, per

tant, jo vos animaria a tots els que tengueu terra i sembrau, a que us informassi, i segur que si ho feis així, a part de ser els primers sorpresos per la baratura de la pòlissa, al manco podreu dormir tranquils i no passar pena per sequies, plagues, inundacions i demés inclemències que la mare natura ens envia de tant en tant.

Nova carta arqueològica de Mallorca

Segons informació apareguda al diari "Última Hora", un equip tècnic format per cinc persones, ha acabat un inventari dels jaciments arqueològics de Mallorca.

Aquest inventari, el començaren a instàncies de la Conselleria de Cultura l'any 1988, amb la finalitat de conèixer l'estat actual de cada un d'ells i tenir una base sòlida en vistes a una futura planificació en matèria arqueològica.

Segons aquest nou inventari, a Mallorca hi ha 2.756 jaciments coneguts, duplicant el número dels registrats fins ara per Mascaró Passarius, un dels màxims coneixedors de la matèria, ja que ell en tenia 1.411 de recollits.

Aquest equip, és l'encarregat de realitzar un informe detallat, en el qual es recolliran les prioritats d'actuació per preservar, netejar i consolidar les estructures existents, així com senyalitzar aquelles en perill.

Els jaciments recollits, es poden dividir en:

- Sense estructura visible.
- Els visibles.
- Nous.
- No localitzats o desapareguts, però dels quals es té notícies.

A part, s'ha de significar que a l'estudi anterior tna sols hi estaven inclosos els prehistòrics i a l'actual

també s'hi han inclosos els clàssics i els mitjavalers.

Pel que respecta al nostre poble, a l'inventari de Mascaró Passarius hi apareixen 13 jaciments, al nou inventari se n'hi han afegit 17 de nous, suposant un total de 30 jaciments, havent-n'hi quatre de no localitzats o desapareguts.

Segurament, a molts de vosaltres us estranyarà aquesta informació, de la mateixa manera que em va estranyar a mi quan la vaig llegir, al temps que em despertà la curiositat per saber l'emplaçament d'aquests punts vitals dins la història del nostre poble; fou així que a través de la Conselleria de Cultura, em vaig posar en contacte amb Gabriel Pons, un dels tècnics de l'estudi, i al mateix temps tècnic de patrimoni de la Mancomunitat de Pla, per veure si em podia donar un poc més d'informació o em podia donar mapes per situar-los, però fou tanta la sva amabilitat, que s'oferí des de el primer moment a fer a partir del proper número una descripció de cada un dels jaciments localitzats al nostre terme, acompanyat de fotos i mapa per localitzar-lo.

Crec que serà una feina molt interessant al temps que ens instruirà un poc a tots i ens ajudarà a respectar i estimar aquests autèntics monuments dels nostres avantpassats.

Un arinyer, batle de Palma?

Sí, ho llegiu bé, un arianyer pot esser batle de Palma a les properes eleccions municipals, ja que en Joan Font i Darder, nascut al nostre poble, encara que arrelat a Palma, es presentarà com a candidat pel partit "Izquierda Unida".

En Joan és fill de'n Joan Font Bauçà (Pujol), i de na Catalina Darder Pascual (de Calderitx).

Pens que ho tindrà difícil, ja que s'enfrontarà a quatre personalitats polítiques mallorquines, tals com Joan Fageda (PP), Josep Moll (PSOE), Jeroni Albertí (UM) i Sebastià Serra (PSM), però el sol fet de presentar-s'hi, ja demostra la importància aduïda a nivell ciutadà, presidint des de la seva fundació l'associació de veïns de Palma. Des d'aquí li desig tota la sort del món i com arianyer, esperam que dugui el nostre nom associat a l'honradesa i el saber fer les coses bé.

Sort!

Sor Jerònia

El passat 5 de desembre morí a Capdellà la que fou per espai de més de vuit anys 1972 - 1980 la mestra de pàrvuls i infermera quan era necessari, del convent de religioses franciscanes d'Ariany.

La mort li esdevingué com a conseqüència d'una llarga malaltia que

ella amb serenitat i bona cara va saber suportar.

Va tenir sempre, en gran estima el nostre poble i sempre que vaig poder parlar amb ella darrerament, feia una repassada a moltes de les nines a les que va ensenyar les primeres lletres i de les quals encara guardava bons records, així com de molta gent del poble, demostrant que

dins el seu coret encara hi ténia un poc de cabuda Ariany.

Recordaré sempre, quan anava a ballar a "ca ses monges" i ella sortia al pati i em deia "què em ballam una?" Jo, al començament no tenia molt assimilat això de que una monja ballàs, però al final vaig ballar amb ella més d'una jota, sempre acabada amb un esclafit de rialles, difícil d'oblidar.

Sor Jerònia sé que així com em fa fer ballar a mi, a hores d'ara ja tindrà a Sant Pere amb unes castanyetes a la mà i esper que aquesta amistat amb ell li ajudi a donar-mos una mà a l'hora d'ajuntar-nos eternament.

I per aquesta vegada res més. esper que els torrorns no us hauran fet mal, que tots ja tendreu ses so-brassades penjades i ses llonganisses preparades per torrar, i ja ho veureu, no ens n'adonarem i ja tornarem estar aficats a dins un any que promet esser de lo més mogut, eleccions incloses.

Déu és "culé"

Que Déu és "culé" a n'aquestes altures crec que no hi ha ningú que ho dubti i, sobretot, si recordam així com li ha fet guanyar al Barça les tres darreres lligues, que a darrera hora sempre ha hagut de fer un esforç sobrenatural perquè l'equip dels seus amors les guanyàs deixant amb un dit a l'orella i l'altre allà on no dic a "merengues" i "deportivistes".

Darrerament, no hi ha importat esperar al final de la "lliga" per demostrar les seves preferències, ja que va aparèixer el passat 7 de desembre al Nou Camp jugant el Barça contra el Goteborg suec, quan el seu apòstol "Bakero" va aficar el cap d'una manera que ni ell sap per fer una rematada i enviar la pilota allà on no podia arribar ningú, pegà al "poste" de la porteria i de rebot entrà; si aquí no hi ha intervenció divina, ja em direu!!!

Però aquí no va acabar tot, la seva alegria davant aquest fet va esser tan grossa, que tot seguit la va voler expressar i va amollar una traca de llamps i trons, que per cert, a Ariany va deixar malparades un parell de cases, devien ser madrildistes, espanyant-los la televisió per no deixar-lis passar gust veient el sofriment dels "culés" els darrers minuts del partit.

A veure si el nadó que ha nascut aquest Nadal canvia de colors i ens deixa passar gust als "madrildistes", sino, ja podem començar a resar a la Mare de Déu d'Atocha, que també és patrona de Madrid, perquè al manco si ses seves forces no basten per fer-mos guanyar una "lliga", mos guardi de les alegries de Déu en forma de llamps i trons cada vegada que fa un miracle a "Ca'n Barça".

Nota: aquest article està fet abans dels darrers aconteixaments futbolístics.

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

Centre Coordinador

Alguns dels llibres que hi pots trobar

Biblioteca Municipal d'Ariany.
Carrer Maria, 3
Teléf.: 56 11 82

Horari:
De dilluns a divendres
de 11'30 a 14 hores.

El pare Antoni Guasp i Bufí. Apòstol del Guaraní, de Antoni Costa Bonet i Felip Cirer Costa.

Proyección i contraproyecto en la poesía española contemporánea, de José María Balcells.

Les torres marítimes de Llucmajor, de Josep Segura Salado.

Micropaleontología sedimentaria del Caribe, de Guillermo Mateu.

Adan Diehl i Formentor, de Rafael Alcover González

Estudis d'història econòmica, d'autors varis.
Museu, de Ben Jakober.

Menorquins a la Florida, de Jaume Sastre Moll.

Claustros de Mallorca, de P. Fullana. A. Crespo, J. Prohens.

El Mandarí i jo, de Rosa Maria Colom

L'espai de l'aigua, de Maria Antònia Carbonero Gamundí.

Rubén Darío a Mallorca, de Maria del Carme Bosch

II Jornadas sobre contaminación, d'autors varis.

L'arxiduc Lluís Salvador Balears: XXV aniversari (1867 - 1992), d'autors varis.

Llengua i catecisme de Mallorca, entre la pastoral i la política, de Josep Amengual i Batle.

L'ignorància (Tom primer), d'autors varis i comentari de Lluís Ripoll.

Assaig d'Història de l'Educació a la Mallorca contemporània, d'Antoni J. Colom Cañellas.

David Glasgow Ferragut, de Jaime Sastre Moll.

Joan Ignasi Valentí i Marroig, d'Alexandre Garcia i Jaume Oliver.

Bitzoc literatura, d'autors varis.

El Minotaure, de Guillem Cabrer.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Sa Farola Orelluda

- Com anam? què també vas a veure si te duen qualque jugueta?

- Estic jo per juguetes, amb sa fretada que fa! Tot està enrevanat, si no fos perque m'han dit que enguany els reis estrenen vestits nous i les vull veure, pots estar ben segura que m'hauria quedat aixancada a sa camilla.

- Jesús que ets de poc festosa, tot d'una t'arrufes.

- Saps que hi ha de coses que s'arrufen amb so fred!

- Bé i què has comenat?

- Unes sabates noves per anar a ballar de saló.

- I a on?

- Què vol dir a on? a sa tercera edat! què no has vist es "lletjeros", què cada dimart i dijous hi ha ball.

- I jo tanmateix no en sé, es meu homo és una mortaia, no em treu mai.

- No, idò mos ho pasam molt bé, jo he tornat com a jove, m'he apriat un raig de quilos.

- No sé d'on, com no sigui de ses margalides...

- Les tenc ben florides, que hi ha res que dir? Es que per paga aquestes festes tot es menjar, i es quilos són mals de minvar, i ara que en parlam, no te vaig veure a n'es sopar de "la nochevieja".

- I a on hi havia sopar?

- Sempre estàs damunt sa figuera. No t'enteres de res! A on havia de ser? a sa tercera edat!

- No, i aquesta vegada vaig llegir es "lletjeros", però allà no xerrava res de sopar, només deia "los que quieran haser la nocheieca, que s'apunten a la Caixa, o a s'Ayuntamiento", però vaig mirar ben arreu i no deia res de sopar, i te dic que ho vaig repassar dues vegades, i vaig pensar que si hi anava hauria de badar sa boca a n'es vent, i a jo m'agrada omplir-me es ventre.

- No pardal!!! idò hi va haver una bona porcella rostida!

- Ara si que he quedat ben fotuda!, una altra vegada han de posar ses coses més clares, amb so gust que hagués passat jo. Me pareix que faré una queixa a sa junta directiva.

- Idò no les haguessis votat!

- Haurien d'aprendre d'es rector, amb so curs bíblic que fa, ell ho anuncia ben clar, i ja veus sa gentada que hi va, no i no donen porcella!!!

- Jesús de sermons! Totes devieu dormir, hi degueres anar per quedar bé amb don Miquel!

- Que ets de somera, amb ses coses de Déu no hi poden riure, ben despertes esteiem, i un bon gust que passam de sentir-lo. Es mes que veles seguirà i no faig comptes perdre-ne cap ni un, cap com don Miquel! saps que mos hi tracta de bé, fins i tot mos ha posat estufes a l'església!

- Es raro que no hi vagis a fer sa randa, per no emplear sa teva estufa!

- Jesús que ets de turricana, de cada vegada tornes pitjor, pareix que amb sa edat perds es coneixement!

- Idò hauries de veure es meu betlem, tú tanta de beatúria i ni tan sols has sabut posar es naixement.

- Sí, però he enremellat s'àrbol, perque vaig deixar es pastorets a sa néta per es concurs de betlems.

- O feien un concurs?, si ho hagués sabut hi hauria duit es meu a concursar.

- Es teu betlem ja no està per concursos, la meitat de pastorets ja estan escapollats.

- Saps que duen de batalles! no, i no faig comptes fer planta nova.

- A sa teva edat ja pots fer pocs miracles.

- Per cert, s'endiemenjada d'es dia de cap d'Any, d'ets arbres de sa plaça que també entrava en concurs?

- Fixa't, una pardalada d'es quintos.

- Enguany encara han quedat bé.

- Espera, que encara no han acabat. Però varen posar paper d'escusat que hauria bastat per torcar es cul a tot un regiment.

- No m'en parlis, jo en vaig agafar un parell de manades, i encara ara n'emplei.

- I ho crec bé, no en degueres deixar tros, ara que crec que devia esser d'aquest que vene a "todo a 100", que si no vas alerta t'embrutes tots es dits.

- Oi què ets de grollera, jo som molt fina.

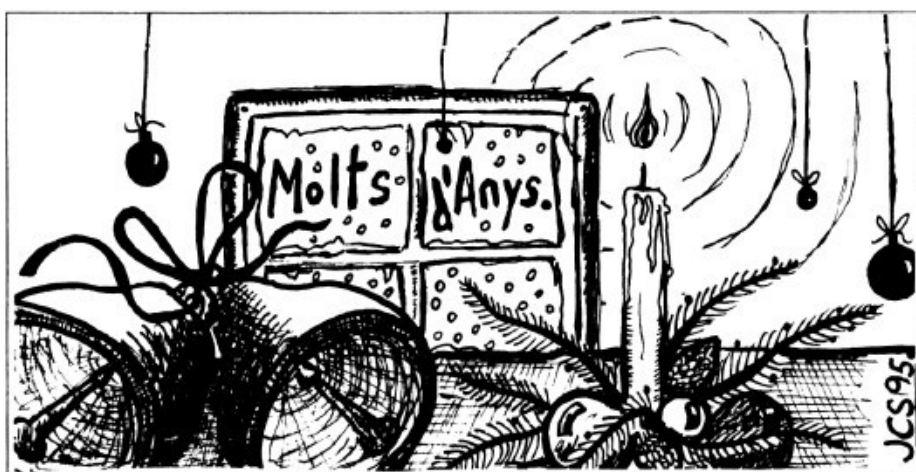
- Sí filipina.

- Bé i a tú que t'han de dur es reis, perque només t'ho he dit jo!

- Res, salut tenguem.

- Sí perque ja me diràs amb totes aquestes bauxes que ara mos vénen, si no tenim salut...

- Tens raó.

Secció a càrrec de Biel Tovell

Lletres barrejades

Al passat número hagueres de trobar noms masculins començats per la vocal E; a n'aquest número, toca als noms femenins començats per la mateixa vocal

E W Q R E L V I R A
 L A A S D F G H Ç Q
 I U I O E C V N B V
 S X U W Û L A Z X C
 A W Q S G R I B N M
 B V A Q E G L S Y W
 E F T P N G I O A C
 T R S I I O M V B C
 P E U A A V E C X Z
 A N E L E S T E R Z

Test cultural

1.- Si llegires el passat número, sabràs que el passat 30 d'octubre es celebraren unes eleccions a Ariany. Sabs de quines eleccions es tractaven?

- Municipals
- Generals
- de sa Tercera Edat
- Regionals

2.- L'Ajuntament, ha sol·licitat al CIM incloure l'asfaltat d'un camí dins el Pla Insular d'Obres per l'any 95. Sabs de quin camí es tracta?

- Camí de Son Guillot
- Camí de Calderitx
- Camí d'es Camp
- Camí de Son Huguet

3.- També al passat número, es donà a conèixer una sèrie de festes d'un temps que es celebraven a Ariany. Si ho llegireu bé, recordareu que a una d'elles es rifava una espècie de pastís anomenats "rollets de pasta", sabs a quina festa?

- Festa des Quintos
- Festa de Son Huguet
- Festa de sa Patrona

- Festa d'es ball de sequers
 4.- Sabs quantes empreses han presentat la sol·licitud per poder fabricar sobrassada i comercialitzar-la amb el distintiu de "sobrassada de Mallorca"

- 98
- 25
- 39
- 12

5.- Si llegireu l'article d'en Francesc Vallcaneras, vereu una data de fundació de la ciutat de Palma pels romans, sabs de quina data es tracta?

- de l'any 1229 d. C.
- de l'any 123 a. C.
- de l'any 328 d. C.
- de l'any 345 a. C.

Pensaments

- Les societats, s'han de jutjar per la seva capacitat de fer a la gent feliç.

(Alexis de Tocqueville)

- L'odi i la rancúnia, fan més mal al qui les sent

(Maria E. Martínez Peron)

- Amor, és aquella cosa, que als esclaus fa lliures i als lliures esclavitzta.

(Ramon Llull)

- Cansat de tot, voldria abandonar el món, si al morir, no deixàs tot sol al meu amor.

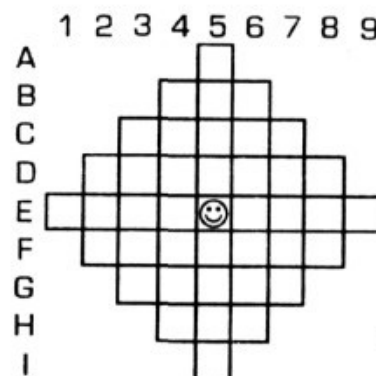
(Shakespeare)

Lletres creuades

Horizontals: A) Símbol químic del Carboni. B) Personatge bíblic. C) Qui professa la física. D) Qualitat d'humit. E) Espai apte per transitar-hi, que cal recórrer per anar d'un lloc a un altre. Fer ús. F) Sac rectangular de tela cosit de tots costats, que, farcit de llana, plomes o altra cosa blana serveix per jeure-hi damunt. G) Conjunt d'animals de la mateixa espècie que es crien i es fan pasturar plegats. H) Poc freqüent. I)

Consonant que està al nom d'Ariany.

Verticals: 1) La mateixa que A. 2) Ganxo de ferro o d'acer, que, lligat a un fil, serveix per pescar. 3) Aspirar el fum d'un cigar d'una pipa o d'una substància encesa qualsevol. 4) Posar límits a qualsevol cosa. 5) Fill d'oncle o tia. Tenir amor a qualcú. 6) Posar títol. 7) Unit en matrimoni. 8) Peça de ferro, que serveix com a motlo per a donar forma a objectes metàl·lics picant amb el martell damunt aquests col·locats sobre la dita peça. 9) La mateixa que I.

Glosada

Tornam dur a n'aquest recó, una recepte de cuina en glosa del "Receptari versificat de plats típics mallorquins" d'en Guillem Cortada Sureda. A n'aquest cas, li toca el torn a la sabrosa i sempre ben arribada ensaïmada.

Vull parlar de l'ensaïmada de Mallorca, que és bandera de nostra illa assolellada i arreu del món missatgrea.

Elaborar bé l'ensaïmada és tasca molt singular, que Mallorca té guanyada des d'època secular.

Pastau farina de força, sucre, ous i llevat, estirau-la bé en força i tot ben ensaïmat.

Amb la pasta, feis cordó i el pastell enrodillat, queda a punt d'enfornar-ho i ja cuit, ben ensucrat.

Vos asseguro que té fama, aquest patís mallorquí, i se menja en bona gana amb llet, el dematí.

Fetes de molt gros tamany, de cabell d'àngel replenes, s'exporten durant tot l'any en moltíssimes dotzenes.

Solucions als passatemps

Test Cultural

- 1.- De sa Tercera Edat
- 2.- Camí de Calderitx
- 3.- Festa de Son Huguet
- 4.- 39
- 5.- De l'any 123 a. C.

Lletres creuades

- Horizontals: A) C. B) Lot. C) Físic. D) Humitat. E) Camí. Usar. F) Matalàs. G) Ramat. H) Rar. I) R
- Verticals: 1) C. 2) Ham. 3) Fumar. 4) Limitar. 5) Cosí. Amar. 6) Titular. 7) Casat. 8) Tas. 9) R.

Lletres barrejades

Esports

Quatre pinzellades del que ha estat l'any 1994 en quant a esports a Ariany

Per Tomeu Bauçà Frontera.

Hola amics:

Com heu passat ses festes, esper que bé, si hi ha hagut salut ja anam bé.

Aquest final d'any, com s'altre, hauríem de fer una mica de resum del que ha passat durant el 94.

Començant per el ciclisme hem de dir que aquest any sa participació des nostres corredors va esser bastant ample, tant a socials, com a cadets, ja que en aquesta categoria hi corria en Toni Riutord, que per cert ho va fer bastant bé, es Club Ciclista d'Ariany va organitzar amb motiu de ses festes patronals una diada ciclista, per a tota sa gent que volgués córrer, però tal vegada sa prova que més s'esperava, va esser sa de s'equip federat, i que va tenir com a guanyador destacat a n'en Tomeu Gomila, seguit ben d'aprop d'en Toni Riutord, demostrant es marevellós estat de forma en que es trobava. Però tal vegada s'esdeveniment més esperat per als aficionats al ciclisme va esser el trofeu Pàsqua Ariany, magníficament organitzat per es C.C. Ariany, des d'aquí sa meva enhorabona.

En quant al futbol hem de dir que l'Ariany aquest any ha pujat de categoria i ara juga a segona regional,

encara que sa seva trajectòria no és de lo millor, ja que en aquest moments i a falta de pocs partits per acabar sa primera volta ocupa es quart lloc començant per sa cua, encara que s'ha de dir tot, i és que han estat moltes ses lesions des de que va començar sa temporada, ja que si bé al principi eren 22 es jugadors que varen començar sa temporada, en aquests moments només n'hi ha 16 de disponibles, si a això hi afegim altres factors com sa manca de punteria i ses sancions federatives, tenim l'Ariany allà on està.

S'ha de fer esment també al torneig de futbet que se va disputar s'estiu amb motiu de ses festes patronals, i que va tenir com a guanyador, tal com va passar s'altre any, a s'equip de Ca'n Jordi, es porter menys goletjat va esser en Xisco Mas, i es màxim goletjador vaig esser jo.

Jà per acabar, vull fer ressenya a ses nines d'Ariany que ja han començat sa temporada tant de bàsquet com de mini bàsquet, al pròxim número vos donaré més detalls.

I per avui ja està tot, molts d'anys i fins a sa pròxima.

Posem ses coses clares i no confonguem a la gent

Nota als lectors

Vos trobau davant un article llarg i dens, per tant mal de llegir i a lo millor mal d'entendre, vos pregam que ho llegieueu tot, sabem que és pesat, però volem posar ses coses al seu lloc, si no sabeu tot això de on vos ve, seria convenient repassassiu s'editorial del nº 192, llavonces sa resposta de na Maria des nº 193, i després aquest llarg article, és un poc de feina però no podem consentir que dubtin de la nostra manera de

fer ses coses, i demanam un poc de serietat a certes persones a l'hora de fer declaracions o articles, i molt més si aquestes persones ocupen un càrrec públic, com a n'aquest cas, que es tracta d'una regidora del nostre Ajuntament. Aquesta situació és enormement desagradable per tots, però ja que algú no va tenir manies, ni li va tremolar la mà per escriure coses no gaire clares, no hi ha hagut altre remei més que parlar clar.

Ja fa beneit que després de mig any encara hàgim de parlar d'aquest tema, però vegent els aconteixaments que han succeït ens veim obligats a tornar parlar d'una cosa que ja dura massa, perque hi ha un refrany que diu que "sa merda com més la mouen més olor fa", però ens veim amb l'obligació de fer-ho.

Maria, aquí hi ha un gran problema, i és que o nosaltres no ens expressam bé o tu no entens el que llegeixes, segurament deu esser que tú no entens, o no vols entendre el que llegeixes, perque l'editorial esteia escrit amb un llenguatge molt senzill i les coses que deia les deia molt clares i "directo al grano", sense anar per ses bardisses, et porem assegurar que degueres ser una de les poques persones d'Ariany que no entengueres s'escrit, i encara més, prop d'una dotzena de persones ens han fet comentaris de l'editorial, i l'expressió més suau que ens han dit és que ja era hora que "Sa Fulleta" fes un article com aquest, ets altres comentaris no les te volem dir perque, tú, segurament també les trobaries vergonyosos, ofensius i desmessurats per sa teva persona, com trobares l'editorial.

Ara falta veure quin qualificatiu s'hauria de posar a la teva resposta, nosaltres no ni posarem cap, perque

simplement ens ha agradat molt que t'aferrassis a coses que no tenen fonament i que molts de paràgrafs són una verdadera "patranya" (paraula que tú emplees i que vol dir mentida), encara que tú ens tractis de mentiders, noltros, t'agradi o no t'agradi, ens hem basat en un fet real.

L'objectiu d'aquest editorial era fer-te veure que t'havies equivocat, tothom es pot equivocar perque tots som persones, però pareix que tú encara no ho vols reconèixer, la veritat és que tú, com a regidora de cultura, no mos vares convidar a la reunió que hi va haver al juliol de 1994, això és una veritat com un temple, però pareix esser que a tú te costa molt reconèixer-ho, tant costa dir, al.lotets me vaig equivocar!, com així costa tant reconèixer ses equivocacions? tothom en pot tenir.

Si hem de ser sincers t'hem de dir que tampoc ens vares sorprendre gens amb l'article del passat número, la sorpresa hagués estat que tú haguessis reconegut que t'equivocares, però que hem de fer?

Fins aquí és una mica de contesta i justificació de l'editorial que a tú tant d'oi de va fer, era fort, ho reconeixem, però alguns polítics d'Ariany, no esteis acostumats que vos diguin ses veritats, i molt menys

a "Sa Fulleta", que sempre ha tengut sa mala anomenada de ser del partit que governa actualment, cosa que no és vera, perque sempre ha estat oberta a tothom, una altre cosa és que no ens duguin articles per publicar i que sempre hàgim de ser es mateixos, i si fins ara hem guardat silenci era per no crear un mal ambient dins Ariany, però arriba un moment que la cosa vessa, i vertaderament la cosa va vessar.

En mallorquí tenim uns refranys molts adequats per aquesta ocasió, "qui no vol pols que no vagi a s'era", i "qui té sa coa de palla aviat la s'encén", i per lo vist, això t'ha passat a tú, però resulta que enlloc de reconèixer la teva falta, no has tengut altra solució més que de

---

**l'editorial era fort,
ho reconeixem,
però alguns polítics
d'Ariany, no esteis
acostumats que
vos diguin ses
veritats, i molt
menys a "Sa
Fulleta"**

---

pegar coces sense to ni so, i dir un caramull de coses que no són del tot correctes.

Abans de començar a analitzar el teu article, et volem dir que l'amistat que tú confesses cap a nosaltres no té perquè s'hagi de rompre de cap manera, perquè noltros jutjam la teva feina i actitud com a regidora de cultura.

Però al marge d'això volem posar ses coses a n'es seu lloc, ja que tú o no entengueres l'editorial o tens moltes ganes de confondre a la gent i abans d'escriure segons quines coses, convendria que t'informassis un poc millor del que ho has fet aquesta vegada, Maria nosaltres no som tan dolents com tu mos vols pintar, perquè francament si una persona llegeix el teu article i no sap el que hi ha darrera pot pensar, pobre al.lota! és que aquests de "Sa Fulleta" n'hi fan per salar!, per això ara entrarem en detalls, tú no justifiques res del que dius ni amb papers ni amb persones concretes, nosaltres tot el que te direm t'ho podem justificar amb papers i amb persones amb noms i llinatges, i endemés retreus moltes coses que noltros no et demanàvem, i deixes sense aclarir s'única cosa que et demanàvem, que per si no t'enrecordes era **"volem una explicació convincent de les causes per les quals no vàrem ser convidats a n'aquesta reunió"** però ja que t'aficares dins temes que noltros no en parlàvem no volem desapropiar s'ocasió que ens dones per parlar clar d'aquests temes, que pareix que t'interessen molt.

Maria, tú comences dient que en els mesos de juliol i agost parlaves amb els membres de "Sa Fulleta", i que fins i tot tú dius "hem féreu saber lo encertades que les trobàveu", per favor! no parlis en plural, i no

---

o no entengueres l'editorial o tens moltes ganes de confondre a la gent i abans d'escriure segons quines coses, convendria que t'informassis un poc millor del que ho has fet aquesta vegada

---

ens hi afiquis a tots, potser que ALGUN membre de sa revista t'ho digués, però no diguis TOTS, perquè això és una mentida, i pots estar segura que aquest "hem" hi sobra, digués algun, així hi tot no dubtam que sigui vera, però Maria, quan això va passar el mal que tú ens feres ja esteia fet, i no érem noltros que t'havíem de dir per què no ens convidares, perquè segurament la cosa s'hagués arreglat de mala manera i es matrimonis per força poques vegades van bé, i a lo millor s'hagués aconseguit que s'editorial no hagués sortit a llum, cosa que segurament t'hauria agradat, però ja està bé de callar, tant hi ha d'allà aquí com d'aquí allà, com així tu no vares demanar a cap dels membres de "Sa Fulleta" amb els quals parlaves el per què no vàrem assistir a sa reunió?, si tant estimes "Sa Fulleta" com dius, tú hauries de saber que no hi havia assistit cap membre a la reunió, encara que tú vares dir que en Tomeu hi era i que te pensaves que venia en representació de "Sa Fulleta", però llavonces va resultar que en Tomeu a n'aquesta reunió no hi va anar, lo que clar, tú t'havies d'excusar de qualque manera, i

digueres això a qualque persona, entre elles a n'en Biel, Maria per favor, què és que tan sols no saps qui hi havia o qui no hi havia a la reunió?, si això és es control que tens damunt les coses que pertanyen a la teva regiduria, val més aplegar.

Un poc més avall dius "que desde principi del 93 no vos heu dirigit per res a la regidora de cultura", el darrer escrit que tenim noltros dirigit a tú duu la data de dia 6 de setembre de 1993, i era per demanar-te una ajuda per l'any 1992, però d'això ja en parlarem més envant, per aquí ja comences a veure bubotes i surt un misteriós "membre d'aquest consistori", que deu esser com una espècie de fantasma, perquè nosaltres no sabem qui és, però aclarirem unes quantes coses, el consistori d'Ariany està format per es Batle i sis Regidors, noltros no hem tengut cap contacte amb cap d'els Regidors per assumptes de "Sa Fulleta", i si aquest "membre" a que et refereixes és en Toni, es Batle, ara t'explicarem els contactes que hem tengut amb ell, a ne'n Toni, li hem fet entrevistes i també demanat una subvenció, però el tema de subvencions l'aclarirem més envant; i això ha estat tota sa relació entre "Sa Fulleta" i es Batle, però resulta que aquest "membre del consistori" que apareix, no sabem qui és, per què no dónes noms?, el cas és que noltros i aquest "membre", segons tú, "pastareu i coguereu la formació de l'Associació Cultural Ariany", anem per parts:

- "Sa Fulleta", per rebre unes certes subvencions d'alguns estaments oficials, havia de tenir un CIF.

- Segons les informacions que rebérem de la Premsa Forana l'única manera de que una revista pogués

---

tenir un CIF era crear una Associació Cultural, legalitzar-la i que la revista pertanyís a l'Associació Cultural.

- Els membres de "Sa Fulleta" ens reunírem i vàrem encarregar a ne'n Jaume que es fes càrrec de redactar uns estatuts per a l'Associació.

- En Jaume es va dirigir a n'en Miquel Riera, funcionari de l'Ajuntament d'Ariany, el qual pertaneix a una associació cultural de Petra, i que ell havia redactat els estatuts, perquè li donàs alguns consells de com s'havia de fer, en Miquel Riera, molt atentament li va dur un exemplar del estatuts de Petra perquè damunt aquells es poguessin fer els estatuts de l'Associació Cultural Ariany, la cosa es va fer així, i quan estaren redactats les firmàrem i les entregàrem a la Delegació del Govern de Palma, la Delegació del Govern ens va remetre un escrit amb data de dia 14 de gener de 1993, en el qual es donaven per bons els Estatuts i quedava oficialment inscrita al Registre Provincial d'Associacions una associació anomenada Associació Cultural Ariany, i llavonces les duguérem a Hisenda per treure el corresponent CIF, i a partir d'aquest moment la nostra Associació va acollir com una de les seves activitats la de publicar "Sa Fulleta", però la intervenció de l'única persona externa a l'Associació Cultural Ariany, va esser la d'en Miquel Riera que ens va deixar uns estatuts per redactar els nostres, per tant no veim cap "membre" del consistori que intervingués en la creació d'aquesta associació.

Pareix esser que te sap molt de greu que es creàs, no sabem perquè, a tú poc t'importa si noltros feim una associació i tú no saps res, no hi

veim cap motiu ni un però pareix esser que tú hi veus moltes coses rares.

Just darrera això treus el tema de ses matances, tema que tú deus saber molt més bé que nosaltres, perquè tú eres a n'es ple de s'Ajuntament es dia que s'en va parlar, i deus saber d'on va sortir la idea, no sabem si te varen convidar, poc ens importa, ara et volem dir que quan tú dius "tampoc no entenc quin criteri seguireu a l'hora del convit, si polític o cultural", ara t'ho explicarem, encara que no en tenguem cap obligació, però et volem deixar ses coses clares, ja que tú dubtes tant de la nostra actuació com associació, mira Maria, noltros vàrem rebre un oferiment d'en Toni, es Batle, perquè "Sa Fulleta" organitzàs aquestes matances, noltros li comentàrem que sa funció de "Sa Fulleta" no era fer matances, però que feia una temporada que havíem creat una associació cultural i una de ses coses que podria fer aquesta associació era organitzar unes matances, (aquí no s'ha de confondre s'Associació Cultural amb "Sa Fulleta", a dins una associació cultural hi caben moltes de coses, entre elles una és la de publicar una revista, però no té perquè ser la única activitat), quan dius que aquesta associació es va estrenar amb ses matances és una mentida ja que abans de fer ses matances l'editora de la revista ja era s'Associació Cultural Ariany, ja que aquestes matances es feren

---

et volem deixar ses coses clares, ja que tú dubtes tant de la nostra actuació com associació

---

dia 6 de febrer (per més informació, revista número 183, pàg. 6), i l'associació va ser legal a partir de dia 14 de gener, això només és un petit detall, però que demostra la teva poca informació damunt tot aquest truí, continuarem amb ses matances, ses condicions eren que noltros les organitzaríem i cercaríem gent per fer la feina, tasca que va fer na Francisca Frontera, i llavonces donaríem dues invitacions a cada associació des poble, en donàrem dues al President de l'Associació de Pares d'Alumnes, dues al President del Futbol, dues al President de l'Associació de la Tercera edat, i dues al President del caçadors, i llavonces en vàrem donar de 15 a 20 a ne'n Toni, es Batle, perquè ell les mos havia demanades, les quals eren per convidar es polítics d'Ariany i els polítics que havien de venir de Palma que ell trobàs més adients, però noltros en cap moment li vàrem dir a qui les havia de donar, ell es va limitar a demanar-mos unes invitacions i noltros les hi donàrem, creim que amb això ha quedat clar el "criteri del convit", aquest caire polític que tú sembla que hi veus no mos ho retrenguis a noltros, parlen amb altre gent, que com tu veus et sebrà respondre millor, i encara més, com així no ho plantejares a n'es ple de s'Ajuntament?, com així ara mos ho retreus a noltros?, Maria, si tú hi vols veure coses rares ja és un problema teu, però no mos vulguis pintar una imatge rara i estranya en la manera de fer les coses que fa l'Associació Cultural Ariany, per favor, no cerquis cinc comes a n'es moix i deixa't de voler embrutar la nostra imatge.

Mira que mos has donat molta de feina, però és que no en vares endevinar ni una!

Llavonces dius "que amb segons quins membres del consistori tenim unes relacions ben dolces i que no tenim cap reparo en acudir-hi", quins membres? per què no dius noms?, la relació tant amb el Batle com amb els altres regidors ha quedat explicada més amunt, però aquí també te volem dir unes coses, alguns membre de "Sa Fulleta", en Jaume, concretament hi va bastantes vegades per s'Ajuntament per motius de la revista, o per fer fotocòpies per "Sa Fulleta", o a cercar els naixements, noces i defuncions, o simplement per comentar algunes coses, que quasi sempre són coses sense transcendència de "Sa Fulleta", moltes de vegades ni tan sols fan referència a temes de s'Ajuntament, i com que sempre només hi troba els funcionaris, si té alguna cosa que comentar la comenta amb en Miquel Riera, funcionari de s'Ajuntament, i que hi hem de fer si no hi trobam mai la regidora de cultura?; Maria, a lo millor si venguessis més per Ariany i passassis més vegades per s'Ajuntament, en Jaume no tendria cap inconvenient, que enlloc de parlar amb en Miquel parlàs amb tú, o millor dit amb la regidora de cultura, la relació d'en Miquel Riera i "Sa Fulleta" és una relació correcte, ni dolça, com dius tú, ni agre, és normal i res més, però en Miquel és un funcionari, no és un membre des consistori, ara si tú hi tornes veure coses rares, i bubotes noltros no en tenim sa culpa, però sincerament, això no pareix sa millor manera de ser regidora d'un poble, però Maria, no passis pena que com tú n'hi ha d'altres.

Tú dius que noltros parlam de mal pagador, Maria, saps llegir?, noltros deim "excuses de mal pagador", això si no ho sabies és una dita

---

si tú hi vols veure coses rares ja és un problema teu, però no mos vulguis pintar una imatge rara i estranya en la manera de fer les coses que feim

---

mallorquina, però en cap moment deim res de mal pagador, NI TAN SOLS PARLÀVEM DE DOBLERS, hauries de tornar a repassar s'editorial i aclarir-te ses idees que sembla que tens embuiades, una cosa és lo que diu i s'altre lo que t'agradaria que digués però ja que treus es tema de ses subvencions i des mal pagadors també te volem aclarir quatre coses que tú no tens clares, o si les hi tens vols confondre a la gent d'Ariany:

- A principi de 1992 demanàrem una ajuda econòmica a s'Ajuntament i mos donaren 20.000 ptes, quantitat insignificant i ridícula, que ni tan sols ens bastava per pagar la meitat d'un número de sa revista.

- Segurament tú saps que l'any 1992 es va commemorar el desè aniversari de la Independència d'Ariany, noltros en aquest temps ja duiem la idea de comprar un ordinador, i per tal cosa necessitàvem doblers, segurament mos vàrem posar en contacte amb tú de paraula i per es carrer, per exposar-te es fet i expressar la nostra decepció i tu vares dir que ho tendries en compte, i com sempre has fet, compregueres el nostre problema, però la cosa va anar de la següent manera:

- Primera fassa: quan s'acostava la festa de la Independència mos

vares donar a entendre que si volíem doblers hauríem de fer qualque cosa més, i vàrem decidir fer un concurs de dibuix amb motiu del desè aniversari de la independència (Revista número 179, pàgina 3, hi surt la convocatòria), el concurs es va fer a la piscina, na Catalina i en Jaume en representació de la revista i tú com a regidora de cultura convidareu a que els al.lots que hi havia fessin un dibuix. O sia que per començar endemés de fer "Sa Fulleta" tot l'any vàrem haver de fer un concurs de dibuix, hem de dir que ho férem de molt bona gana, i perque vàrem voler.

- Segona fassa: com que es doblers no arribaven te vàrem demanar que passava, i tú segurament mos degueres convéncer amb qualque excusa.

- Tercera fassa: Com que arribava el final de 1992 i no sabíem res des doblers, mos vàrem tornar a posar en contacte amb tú, per més senyes en Biel, i tú li degueres donar a entendre que encara havíem de fer més coses, i com que era prop de Nadal vares proposar una exposició de postals, en Biel va telefonar a ne'n Jaume i ell se va posar en contacte amb tú, per via telefònica, perque així li digueres a n'en Biel, i es va decidir fer un concurs de postals i una exposició de les mateixes a la biblioteca, i així es va fer, amb tot el material es va muntar una exposició que va romandre oberta totes les festes de Nadal.

- Quarta fassa: però els doblers no arribaven, i segurament la cosa es degué moure a veure que passava, i la solució va esser que féssim un escrit demanat un ajud econòmic per l'organització dels actes que abans s'han esmentat, noltros tenim l'escrit amb data 6 de setembre de

1993, perquè això havia d'anar a n'es Ple de dia 10 de setembre, o sia que va passar tot l'any 1992 i 9 mesos de 1993, en aquest cas sí que cobrarem, i cobrarem dia 13 de desembre de 1993 (aquesta és la data que tenim apuntada a sa llibreta d'es banc de l'ingrés d'aquesta quantitat, podria ésser que es taló duqués una data anterior), però has de parar esment del caramull de coses que vàrem haver de fer per cobrar, fer la revista tot l'any, i dues convocatòries de concurs de dibuix, passar tot l'any 1992 i 1993, si aquí no hi veus "excuses de mal pagador"...

Realment la impressió que tenguérem va ésser que pareixia que quan demanàvem uns doblers estàvem demanat almoïna (en castellà "limosna") a s'Ajuntament, davant l'eficàcia demostrada per la regidora de cultura a l'hora de concedir-mos subvencions vàrem decidir, que si en demanàvem una altre seria per necessitat, i aniríem directament a n'en Toni, es Batle.

Si realment estimes tant a "Sa Fulleta" com tú dius, vaja de quina manera mos feres anar d'Herodes a Pilat, i feres passar es temps.

- Any 1993: com que volíem fer el darrer número d'aquest any extraordinari amb motiu del XXV anys de "Sa Fulleta", mos posàrem en contacte amb en Toni, es Batle, en primer lloc per demanar-li que mos fes un article amb motiu des XXV anys i de passada per veure si podríem dispondre de qualque ajuda per part de s'Ajuntament per fer aquest número, ja que els costos serien molt grossos, en Toni va dir que sí, i com es natural ens va concedir una ajuda per aquesta causa, aquesta vegada hi anàrem en Biel, en Jaume i na Catalina.

- Any 1994: no demanàrem subvenció, perquè gràcies a Déu, actualment no devem res a ningú i els doblers que tenim mos basten per treure "Sa Fulleta" fins a darreries de 1994, i no som d'aquests que demanam per demanar, cosa que no és normal, i com que a principis de 1995 tornarem cobrar dels nostres subscriptors, de moment no hem hagut de menester doblers de s'Ajuntament, de totes maneres confiam que després de ses eleccions del maig ens poguem asseure amb el regidor o regidora de cultura de torn, i parlar d'aquestes coses i poder sebre a que s'ha d'atendre "Sa Fulleta" amb aquest aspecte, cosa que fins ara no hem sabut mai, perquè sempre hem anat d'una manera poc planificada i d'improvisació amb improvisació, sense sebre el criteri per el qual es regeix l'Ajuntament per espargir doblers, però d'això ja en parlarem després de votar amb el regidor o regidora que ens pertoqui que si ets tú bé i si és un altre també, però el que no mos va bé és que hàgim de demanar ses coses quasi de genollons, i a damunt encara no poguem fer una crítica.

Maria tens tota sa raó quan dius que els dos darrers anys no tens constància de que les haguem demanades, al manco a tú, és ben vera però ja saps el per què (sa de l'any 1993 la demàrem a n'en Toni, i l'any 1994 no en demanàrem).

I amb aquest tema que tú dius que no deus res a ningú, menys mal que tens sa consciència tranquil·la, perquè hi ha un fet que mai hem tret a llum, però ara el volíem exposar, tú, segurament t'enrecordes, perquè eres sa responsable de "Sa Fulleta" a n'aquelles hores, que don Bernat Ribot e.p.d., pintor arianyer, va regalar un quadre a "Sa Fulleta" amb

motiu d'una entrevista que li va fer en Biel Tovell (si vols més informació nº 163 de "Sa Fulleta", pàg. 8 i 9; i també nº 173 de "Sa Fulleta", pàg. 3), perquè el rifàssim quan tenguéssim una necessitat econòmica, per casualitat, sabries a on és aquest quadre?, Maria per favor! fins aquí hem hagut d'arribar, seria convenient arreglar aquest assumpte com més prest millor i que el quadre passàs a mans deis actuals responsables de "Sa Fulleta".

I ara arribam al tema estrella, el qual era motiu l'editorial, perquè tots els temes tractats fins ara les hem explicats perquè tú les treus, encara que ningú t'hagués demanat explicacions, però com que no tenies a on aferrar-te te vares espariar de "l'esglaiada" que te'n dugueres, escolta estaves dins es teu dret a fer-ho, i te deim que esteim contents de que ho hagas fet a través de "Sa Fulleta", però no amb suposicions o amb arguments fruit de la teva imaginació, i fins i tot amb insults, però com dèiem abans el tema estrella, la famosa reunió del mes de juliol, tú dius que ses portes estaven obertes, ho creim, però com volies que

---

**mos agradaria saber
per què no ho poses
a n'es teu article del
passat número, que
hi va haver tres
associacions que
no s'oferiren a fer
cap activitat i
reberen sa carteta
per assistir a sa
reunió**

---

noltros venguéssim si vàrem sebre de sa reunió quan ja s'havia feta?, tú dius que "tots els actes i activitats que dugueren a terme els distints grups i associacions havien estat comunicats a la regidora de cultura molt abans de la convocatòria de la reunió... però de l'Associació Cultural Ariany no hem va arribar cap proposta ni projecte", potser i suposam que deu ser vera que els actes que es feren ja les t'havien comunicat abans, però, per favor, tú deus saber, i mos agradaria saber per què no ho poses a n'es teu article del passat número, que hi va haver tres associacions que no s'oferiren a fer cap activitat i reberen sa carteta per assistir a sa reunió, aquestes associacions eren s'Associació de Pares d'Alumnes no havia fet cap oferta per realitzar cap acte i va rebre sa carteta per anar a sa reunió, s'Associació de sa Tercera Edat no s'havia oferida per fer cap acte i va rebre sa carteta per assistir a sa reunió, s'Associació de Caçadors no s'havia oferida per fer cap acte i també va rebre sa carteta per anar a sa reunió, i per favor ara no diguis que això no és vera, perque nosaltres ho sabem de boca dels presidents d'aquestes associacions, per què s'Associació Cultural Ariany va esser s'única associació que no va rebre sa carta?, no mos vàrem oferir, és vera, però, com tú veus també n'hi va haver d'altres que no s'oferiren, però ells reberen sa carteta, per favor Maria, no mos vulguis fer combregar amb rodes de molí, llavonces encara som nosaltres que veim coses rares, sincerament creim que ses coses no se poden fer d'aquesta manera, o almenys una regidora de cultura hauria d'obrar d'una altra manera, o com a mínim reconèixer quan s'equivoca, Maria, aquí no hi ha

excuses que valguin, se coneix que es teu amor cap a "Sa Fulleta" és tan gran, que com diven en espanyol "hay amores que matan", això ja és una cosa un poc greu, i llavonces som noltros que veim coses rares, o un "fantasma polític" com dius tú.

Dius una cosa molt curiosa, "si tantes ganes en tenieu, no costava molt fer-ho saber a la regidora de cultura", ai! Marieta, o sia que encara han d'esser ses associacions que estimulin a sa regidora de cultura per fer coses, quan lo normal seria just al revés, hauria de ser sa regidora de cultura que estimulàs a ses associacions que fessin actes, cosa que tú, almenys amb nosaltres no feres, esser regidor o regidora d'un poble no només és anar a l'ofici per sa festa, a quatre plens durant s'any i a cobrar quan toqui, esser regidor implica moltes més coses que pareix que tú no saps, i no som nosaltres els que les te hem de dir, per això tens uns superiors que t'haurien de corregir.

I acabes d'una manera molt solemne, dient que no contestaràs a

---

**per què
s'Associació
Cultural Ariany va
esser s'única
associació que no
va rebre sa carta?**

**llavonces encara
som nosaltres que
veim coses rares o
un "fantasma
polític" com dius tú.**

---

cap altre escrit tan vergonyós, ofensiu i desmesurat com l'editorial, i et volem dir que si ho has de fer com ho has fet aquesta vegada, per favor no ho facis, o almanco posa uns argument sòlids allà on te puguis aferrar, i no facis el ridícul com has fet aquesta vegada.

Per acabar te volem recordar que l'amistat entre tú i nosaltres no s'ha de perdre, però Maria també has de reconèixer que quan t'equivoques t'han de poder dir ses coses, i sabem que hi ha moltes maneres de dir-les, per ventura sa nostra manera va ser un poc forta, ho reconeixem, però també has de reconèixer que mos tregueres des botador.

I una altra cosa, al principi dius "no heu tengut saliva per parlar-me a la cara", Maria ara et volem proposar una cosa, que quan tu vulguis anem a la sala de plens de l'Ajuntament, a la biblioteca, o a qualsevol lloc que pugui venir la gent del poble, i mos asseurem a parlar cara a cara d'aquest assumpte, amb un moderador, davant qualsevol persona que ens vulgui escoltar.

I amb això ja donam per tancat aquest tema, segurament els arguments que t'hem exposat no t'han convençut, ens és ben igual, perque "no hi ha més sord que qui no hi vol sentir, ni més ceg que es qui no hi vol veure", però noltros lo que hem volgut fer és deixar ben clar als nostres subscriptors, la versió dels fets i de les coses que tu ens retreies al teu escrit, de la manera que ho hem fet pareix que hi haurà quedat, i si tú o qualsevol altre persona en volen més explicacions esteim disposats a donar-les, en públic i cara a cara, és trist i molt desagradable haver hagut d'arribar fins aquí, però no quedava altre remei. ■

Fotografies del concurs de betlems

Primer premi,
germans
Alomar
Genovard

Segon premi,
germanes
González
Balenciaga

Tercer premi,
Pep Mestre
Ribot

Fotografies:
Joan Ferrer Ramis.

...coques menjades.